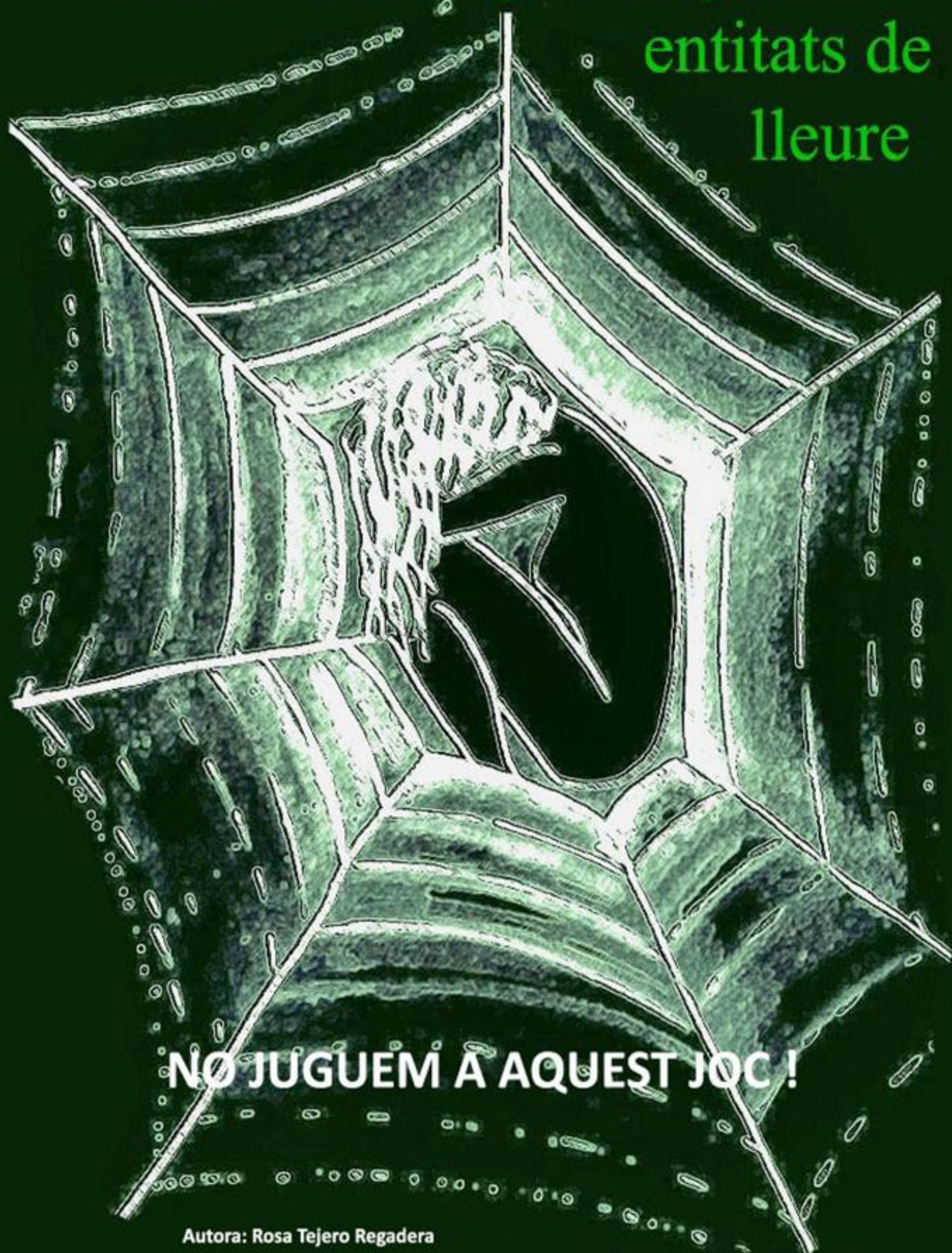
Guia de prevenció de la violència de genère per a entitats de lleure

Autora: Rosa Tejero Regadera

Il·lustració: Dolça Comas Fages

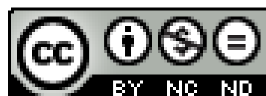
Guia de prevenció de la violència de gènere per a entitats de lleure.
No juguem a aquest joc!

Autora:
Rosa Tejero Regadera.

Col·laboradora en l'activitat "Això no és trivial":
Marina López Medina.

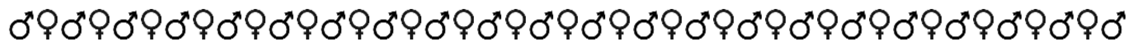
Il·lustració portada:
Dolça Comas Fages.

Sabadell, 2012.

ÍNDEX

PRESENTACIÓ

En aquesta guia trobareu informació i dades relacionades amb la violència de gènere, dinàmiques i activitats que complementen la informació per l'equip de monitors/es (com a formació prèvia al treball amb els infants i joves) i activitats sobre la desigualtat de gènere, el masclisme i la violència en parella per als diferents grups d'edat. Així com telèfons i punts d'informació i atenció.

OBJECTIUS

Aquesta guia pretén:

→ Aportar un material complet de prevenció de la violència de gènere.

→ Sensibilitzar als centres i entitats de lleure i des dels centres i entitats de lleure de la violència de gènere.

→ Visibilitzar les desigualtats de gènere que persisteixen en la nostra societat.

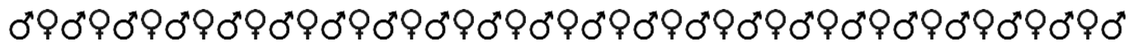
→ Educar en la no violència.

→ Proporcionar nous models de funcionament on predomini la igualtat de gènere.

→ Proporcionar eines per a la resolució de conflictes a través del diàleg.

METODOLOGIA

Aquesta guia està pensada per ser utilitzada per parts i amb diferents poblacions diana. És a dir, està pensada per primer aprendre conceptes bàsics i dades que us donin una visió de conjunt de la problemàtica i després treballar des de la part pràctica a través d'activitats i dinàmiques que us faran fer una reflexió més profunda sobre el tema. Aquest procés el podreu dur a terme tant l'equip de monitors i monitores del vostre centre com els infants de les diferents franges d'edat.

PRINCIPIS BÀSICS

VIOLÈNCIA DE GÈNERE:

❖ L'Organització de Nacions Unides (ONU) defineix la violència de gènere com: "Tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que causa, o és susceptible de causar, a les dones dany o sofriment físic, psicològic i sexual, i fins i tot les amenaces de tals actes i la restricció o privació arbitrària de la llibertat, tant en la vida pública com la privada."

Sabies que...??? És diferent la violència de gènere que la violència de parella. La violència de parella es pot donar en parelles heterosexuals d'homes a dones i de dones a homes i també entre membres d'una parella homosexual. En canvi, la violència de gènere només es pot donar d'un home cap a una dona.

TIPUS DE VIOLÈNCIA

→***Psicològica:*** Són aquelles conductes que produeixen una desvaloració i creen un patiment en la dona. Es considera la violència psicològica com les amenaces, les humiliacions, l'exigència d'obediència, culpabilitzar a la dona... Però també ho són els insults, el control de la seva vida, l'aïllament de la persona, etc.

→***Física:*** És la més evident. És qualsevol acte amb la intencionalitat de provocar danys en la dona. Aquestes accions van des de les bufetades fins a l'assassinat.

→***Sexual:*** Quan s'imposa a la dona a mantenir una relació sexual en contra de la seva voluntat, és a dir, qualsevol acció de caire sexual que sigui imposada.

→***Social:*** Quan el maltractador allunya a la dona del seu context familiar i de la seva xarxa de contactes i amistats, sense permetre-li que mantingui relació amb ells.

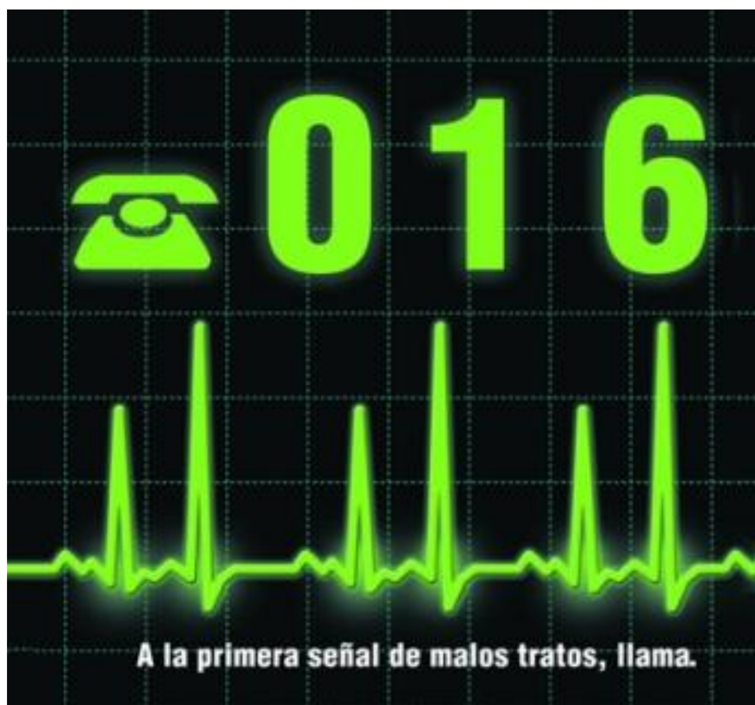
→***Econòmica:*** Quan la víctima no té accés als diners ja que l'agressor els controla. Pot succeir malgrat ella sigui independent econòmicament.

Sabies que…??? L'any 2011 a Espanya hi havia 400.000 dones que patien violència de gènere segons el Ministeri d'Igualtat.

ADRECES I TELÈFONS D'INTERÈS

- Servei telefònic d'informació i assessorament jurídic en matèria de violència de gènere:
  016
- Per a persones amb discapacitat auditiva i/ de la parla:
  900 116 016
- Línia d'atenció a les dones en situació de violència
  (servei 24 hores. Gratuït i confidencial)
  900 900 120
- Institut Català de les Dones:
  http://www20.gencat.cat/portal/site/icdones

APARTAT PER L'EQUIP DE MONITORS/ES

RECOMANACIONS

Aquesta guia està pensada i estructurada per donar informació, treballar i abordar els diferents factors que generen la violència de gènere. És per aquest motiu, que es recomana treballar tant la part informativa com les diferents activitats proposades, és a dir, utilitzar la guia en tot el seu conjunt i no de forma aïllada.

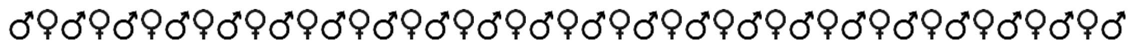
També és recomanable el treball previ de l'equip de monitors i monitores per reflexionar, acordar i debatre els diferents aspectes que engloben la temàtica. Pel que fa a l'apartat dels infants, també seria interessant poder treballar totes les activitats conjuntament per poder assolir els objectius marcats en cada activitat. Els objectius tracten diversos aspectes que generen o acompanyen a la violència de gènere, com ara la desigualtat, la manca d'eines per una bona resolució de conflictes, els rols i estereotips de gènere, el context social, etc.

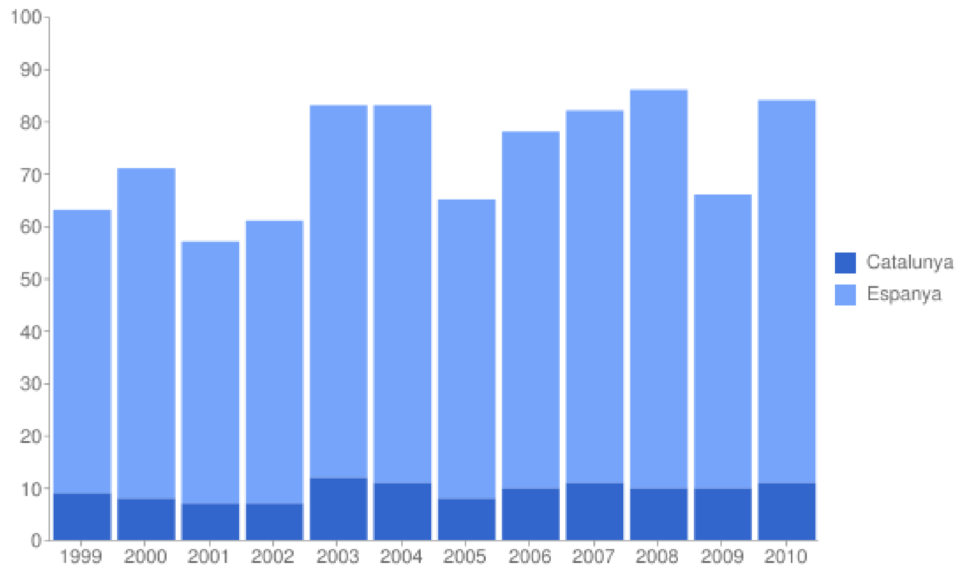
QUÈ HEM DE SABER?

En el "Manual d'atenció a nens i nenes víctimes de violència de gènere a l'àmbit familiar" (Orjuela López, Liliana) trobem que les característiques bàsiques de la violència de gènere són:

→Es basa en una desigualtat entre l'home i la dona derivada d'un codi patriarcal.
→La violència de gènere és una forma de violència d'una invisibilitat social elevada.
→S'utilitza com un mecanisme de control i càstig sobre la dona.
→Genera un sentiment de culpa en qui la pateix.
→Sol generar una relació en la qual queden atrapats tant l'agressor com la víctima: el poder, d'una banda, i la por i la submissió, de l'altra.
→Perquè una agressió pugui considerar-se com a violència de gènere, s'han de complir quatre condicions:

→L'agressor: sempre és un home.
→La víctima: sempre és una dona.
→La causa: les relacions de poder entre els sexes com a conseqüència de la socialització genèrica (domini de l'home i submissió de la dona).
→L'objectiu: el control i el domini de la dona.

Font: Instituto de la Mujer

(1) S'inclouen els casos on l'agressor és el marit, ex-marit, parella sentimental, ex-parella sentimental, nuvi o ex-nuvi.

Sabies que...??? La violència de gènere és la principal causa de violència que pateixen les dones i la seva primera causa de mort en l'edat fèrtil en el món.

FACTORS QUE AFAVOREIXEN LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

La violència de gènere no té una única causa sinó un conjunt de factors que afavoreixen la permanència d'aquest problema social. En el "Manual d'atenció a nens i nenes víctimes de violència de gènere a l'àmbit familiar" Orjuela López, Liliana) els classifica:

Per una banda trobem els *FACTORS CULTURALS*:

- Les desigualtats basades en gènere.
- La definició cultural estereotipada dels rols sexuals apropiats.
- Expectatives que s'assignen als diferents rols dins les relacions.
- Creença en la superioritat innata del sexe masculí.
- Sistemes de valors que atribueixen als homes el dret de propietat sobre les dones i les nenes.
- Concepció de la família com a esfera privada sota el control de l'home.
- Tradicions matrimonials (preu de la núvia, dot).
- Acceptació de la violència com a mitjà per resoldre conflictes.

El reparto de las tareas del hogar

Población según cuál cree que es la forma ideal de familia con respecto al reparto de las tareas domésticas y el trabajo remunerado. %

	Mujeres	Hombres
Hombre y mujer trabajan fuera de casa, reparten tareas del hogar y cuidado de los hijos.	63,8	52,7
Mujer trabaja a tiempo parcial fuera de casa, se ocupa de la mayor parte de las tareas del hogar y cuidado de los hijos.	15,7	17,8
Sólo trabaja el hombre fuera de casa, la mujer se ocupa de las tareas del hogar y cuidado de los hijos.	17,9	25,7
No sabe/No contesta	2,6	3,8

Población que habitualmente friega los cacharros de la comida y recoge la cocina. %

	Mujeres	Hombres
Uno mismo	71,1	13,3
Pareja	1,9	42,7
Ambos	10,7	18,8
Otros familiares	13,3	17,4
Asistencia remunerada	2,2	4,6
Ninguno	0,2	0,9
No sabe / No contesta	0,5	2,2

Población que habitualmente hace las camas en su hogar por sexo. %

	Mujeres	Hombres
Uno mismo	71,1	15,2
Pareja	1,3	45,2
Ambos	11,2	17,9
Otros familiares	11,9	15,2
Asistencia remunerada	3,2	4,0
Ninguno	0,8	0,6
No sabe / No contesta	0,5	2,0

Población que habitualmente ayuda a los niños a realizar los deberes por sexo. %

	Mujeres	Hombres
Uno mismo	60,3	11,7
Pareja	5,7	45,3
Ambos	24,9	30,2
Otros familiares	3,3	4,7
Asistencia remunerada	0,8	0,2
Ninguno	5,0	7,9

Población que habitualmente realiza las reparaciones domésticas en el hogar por sexo. %

	Mujeres	Hombres
Uno mismo	19,9	54,7
Pareja	34,9	7,8
Ambos	8,9	9,1
Otros familiares	19,9	17,9
Asistencia remunerada	9,7	4,5
Ninguno	4,9	4,1
No sabe / No contesta	1,9	1,8

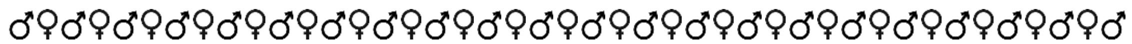
FUENTE: IEA. Encuesta Social 2007. *Una visión de Andalucía*. Datos en %. EL PAÍS

EXCEDENCIAS POR CUIDADO DE PERSONAS DEPENDIENTES

		2011	2010	2009	2008
TOTAL	Ambos sexos	6.202	6.136	5.302	3.314
	% Mujeres	85,07	84,89	85,52	73,78
FUNCIONARIOS	Ambos sexos	1.191	1.077	911	539
	% Mujeres	88,75	88,95	86,50	66,05
LABORALES	Ambos sexos	5.011	5.059	4.391	2.775
	% Mujeres	84,19	84,03	85,31	75,28

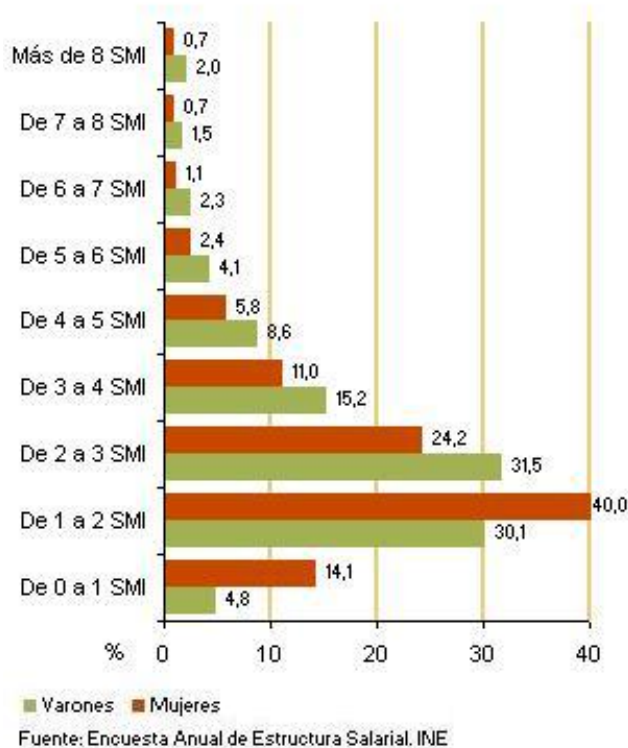
Fuente: Tesorería General de la Seguridad Social. Subdirección General de Presupuestos, Estudios Económicos y Estadísticas de la Tesorería General de la Seguridad Social.

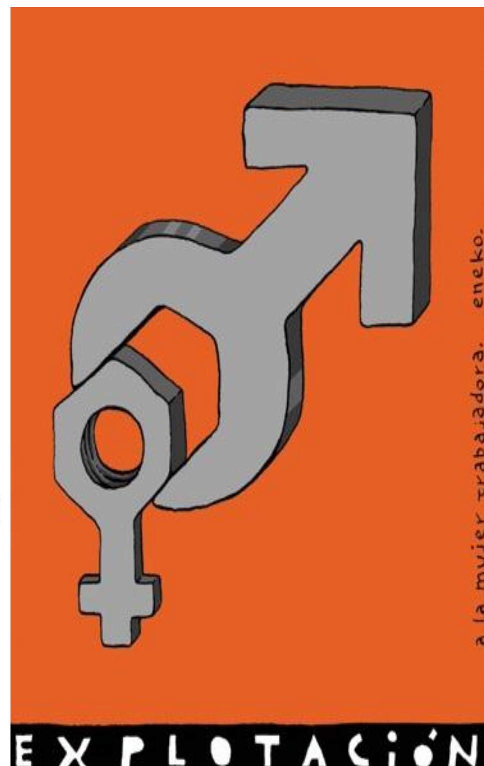

D’altra banda trobem els *FACTORS ECONÒMICS*:

- Dependència econòmica de la dona respecte de l’home.
- Restriccions en l’accés als diners i en el maneig pressupostari de la llar.
- Lleis discriminatòries en matèria d’herència, dret de propietat, ús del terreny públic i pagament de pensions alimentàries a divorciades i vídues.
- Restriccions en l’accés a l’ocupació en els sectors formals i informals.
- Restriccions en l’accés a l’educació i la capacitació.

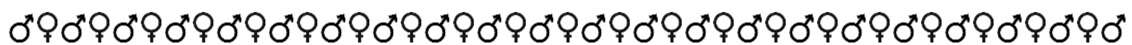
Año 2008

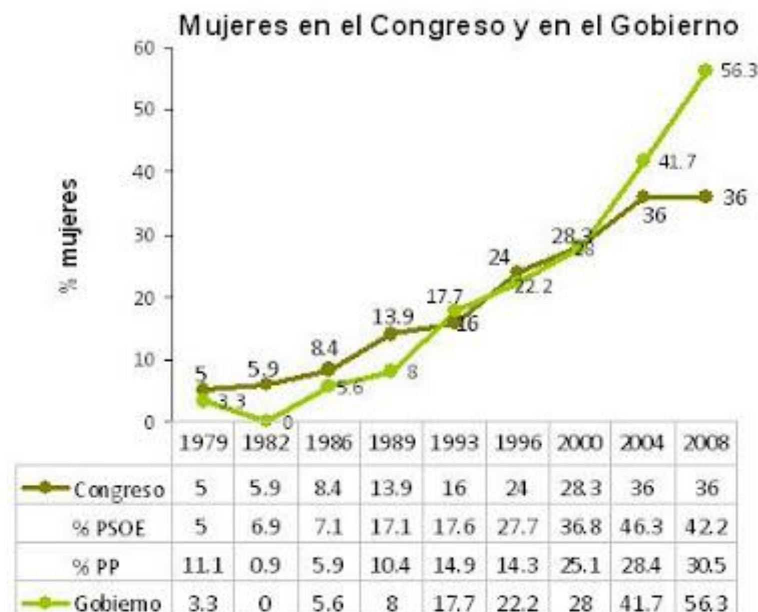
També trobem *FACTORS LEGALS*:

- Inferioritat jurídica de la dona, ja sigui segons la llei escrita o el dret consuetudinari i la seva aplicació pràctica.
- Lleis discriminatòries en matèria de divorci, cura dels fills i filles, pensions alimentàries i herència.
- Definicions jurídiques de la violació i dels abusos domèstics.
- Coneixements escassos dels seus drets per part de les dones.
- Actituds estereotipades i amb prejudicis en el tracte a dones i nenes per part de la policia i del personal judicial.

També trobem els *FACTORS POLÍTICS*:

- Representació insuficient de la dona en els àmbits del poder, la política, els mitjans de comunicació i les professions mèdica i jurídica.
- Tractament poc seriós de la violència domèstica.
- Concepció de la vida familiar com un afer privat i fora del control de l'Estat.
- Risc de desafiar l'status quo o les doctrines religioses.
- Restriccions a l'organització de les dones com a força política.
- Restriccions a la participació de les dones en el sistema polític organitzat.

	1979	1982	1986	1989	1993	1996	2000	2004	2008
Congreso	5	5.9	8.4	13.9	16	24	28.3	36	36
% PSOE	5	6.9	7.1	17.1	17.6	27.7	36.8	46.3	42.2
% PP	11.1	0.9	5.9	10.4	14.9	14.3	25.1	28.4	30.5
Gobierno	3.3	0	5.6	8	17.7	22.2	28	41.7	56.3

❖ Un article de Cristina Pérez de Rtve.es diu que per cada hora treballada una treballadora rep un 17% menys que els homes, segons les dades de la Comissió Europea referits a 2010. Aquesta diferència salarial augmenta fins un 22% si es té en compte la remuneració anual, segons l'Enquesta d'Estructura Salarial de l'Institut Nacional d'Estadística. També explica que els homes amb contracte fix guanyen un 24,4% més que les dones amb aquest tipus de relació laboral. Finalment comenta la participació diferent de la dona en el mercat laboral com un fet estretament lligat a la maternitat. A Espanya, igual que en la Unió Europea, la tassa d'ocupació femenina disminueix a mesura que augmenta el número de fills/es, passant del 77% sense fills al 52% quan es tenen tres o més fills/es. En canvi, la tassa d'ocupació masculina no es veu alterada per la paternitat. Ans al contrari, els homes amb tres o més fills tenen una ocupació més alta que els que no en tenen cap.

INDICADORS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE EN L'ÀMBIT FAMILIAR

Primer de tot cal aclarir que els infants de dones víctimes de violència de gènere també són víctimes d'aquesta violència i per tant, el sistema de protecció els ha de tenir en compte. En la violència de gènere la víctima no és tan sols la dona, també ho són els membres que formen part del nucli familiar.

Segons l'informe mundial sobre violència i salut de la OMS (2002), els fills i filles que veuen i presencien la violència a casa, presenten un risc més elevat de problemes emocionals i de conducta. Alguns dels problemes que podem observar són:

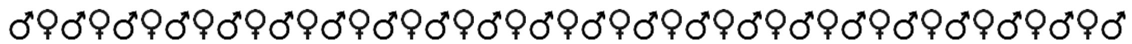
- →Ansietat
- →Depressió
- →Rendiment escolar baix
- →Poca autoestima
- →Desobediència
- →Malsons
- →Queixes sobre la seva salut física

Sabies que...??? Estudis realitzats a Estats Units i Canadà indiquen que els fills que presencien episodis violents entre els seus pares poden presentar els mateixos trastorns de conducta i trastorns psicològics dels infants que són maltractats directament.

VIOLÈNCIA EN EL FESTEIG

Aprenem a estimar a través de la nostra socialització, és a dir, a partir d'observar les persones adultes, en el que veiem a la televisió i al cinema, en els contes, amb els nostres amics i amigues, a través de jocs, a través de les cançons, etc. Per tant, estimem a partir d'un model cultural. En el nostre cas, en la nostra societat aprenem i reproduïm l'amor romàntic.

En els contes clàssics com la Ventafocs, la Blancaneus, la Caputxeta vermella, etc... els rols de les noies i dels nois són molt diferents. A les noies se'ls atribueix qualitats de fragilitat, dependència, indefensió, delicadesa, passivitat, submissió, etc. Mentre que als nois se'ls presenta com a personatges valents, lluitadors, forts, amb iniciativa, etc. El típic príncep blau que salva la princesa indefensa. El mateix trobem a les pel·lícules, la publicitat, els cançoners populars i en els jocs. Per tant, creixem amb aquests missatges marcats pel gènere, és a dir, tenim un model d'amor romàntic marcat per la diferència de rols entre nois i noies. Però de la mateixa manera que hem aprés el sexisme durant la infància podem aprendre la igualtat durant aquesta etapa.

La violència de gènere té els seus orígens en les relacions desiguals entre nois i noies, s'anomenen relacions no horitzontals, on una de les parts té més poder que l'altra. Són relacions basades en la dominació/submissió, el noi exerceix el paper dominador i la dona de la submissió. La violència de gènere neix a partir d'aquest tipus de relació. ("Guía de los buenos amores. Para fomentar el buen trato y prevenir la violencia de género en el noviazgo entre jóvenes." Nafarroako Gazte Kontseilu.)

Quins símptomes trobem en l'amor insà?

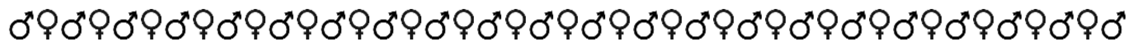
A la "Guía de los buenos amores. Para fomentar el buen trato y prevenir la violencia de género en el noviazgo entre jóvenes." de Nafarroako Gazte Kontseilu trobem els següents símptomes:

→***La gelosia:*** Habitualment es creu que estar gelós és un símptoma d'amor, però hem de trencar amb aquesta idea. La gelosia no es pot justificar per l'amor. Aprendre a estimar respectant la llibertat de l'altra ha de ser la nostra fita.

→***El control:*** Voler controlar on és aquella persona, amb qui està, què fa, com vesteix, quines amigues té, etc. Afecta a la llibertat i autonomia de la persona. No és amor.

→***L'aïllament:*** No deixar que la noia es relacioni lliurement amb qui decideixi, aïllant-la cada cop més i reduint el seu cercle d'amistats.

→***L'assetjament:*** Hem de vigilar perquè sovint es confon amb atencions i mostres d'interès, però no és així. Seguir-te, vigilar-te, utilitzar constantment el telèfon, l'e-mail i altres eines per saber on ets, o venir-te a recollir als llocs sense previ avís, etc... això és assetjament i no interès.

→***Desqualificar i humiliar:*** Minvar l'autoestima a partir de comentaris negatius i despectius cap a l'altra persona, tals com dir que no vals res, que no fas mai res ben fet, que mai tens raó, avergonyir-la en públic,etc.

→***Les amenaces:*** Hi ha diferents tipus d'amenaces (prendre quelcom, exercir la violència, amenaces de suïcidi o d'abandonament) però totes es basen en advertir a la parella que si no es fa el que ell vol hi haurà conseqüències negatives.

→***El xantatge emocional:*** És una forma de pressió i d'intimidació que pot portar a que la persona senti culpabilitat per no fer el que la parella vol.

→***La indiferència afectiva:*** És difícil de detectar per la seva sutilesa. Els silencis com a manifestació d'indiferència, les faltes de disculpes davant dels errors, la negació d'aquests, la falta de responsabilitat sobre els seus actes, un tracte fred, la indiferència i la desatenció...

→***La pressió i la negligència sexual:*** Aquí formen part tots els comportaments que suposen acceptar relacions sexuals sense desitjar-les. Es pot donar perquè la parella s'enfada, et pressiona, es fa la víctima, per amenaces... Un exemple pot ser que et digui si tu no vols se'n buscarà una altra que hi estigui disposada.

Sabies que…??? Segons l'última "enquesta de percepció de l'opinió sobre violència de gènere" del Ministeri d'Igualtat un 1,4% dels enquestats encara creu que la violència de gènere és admissible en algunes circumstàncies.

RELACIONS SANES

Una relació sana no vol dir que sigui una relació sense conflictes. Una relació sana és aquella on els conflictes sorgits s'arreglen buscant solucions a través del diàleg. En les relacions sanes els dos membres de la parella es senten satisfets amb l'altra perquè els tracta amb respecte. On hi ha confiança per parlar, on se t'escolta i on els conflictes es poden parlar sense por a la imposició. És una relació sana quan sents que ets lliure de fer i dir el que vols.

En aquests tipus de relacions, es comparteix temps també amb els amics i la família. No és sempre un el que decideix què fer sinó que els dos tenen dret a escollir què

volen fer junts. Cap dels dos està per sobre de l'altra. En una relació sana no hi ha dominació, hi ha igualtat.

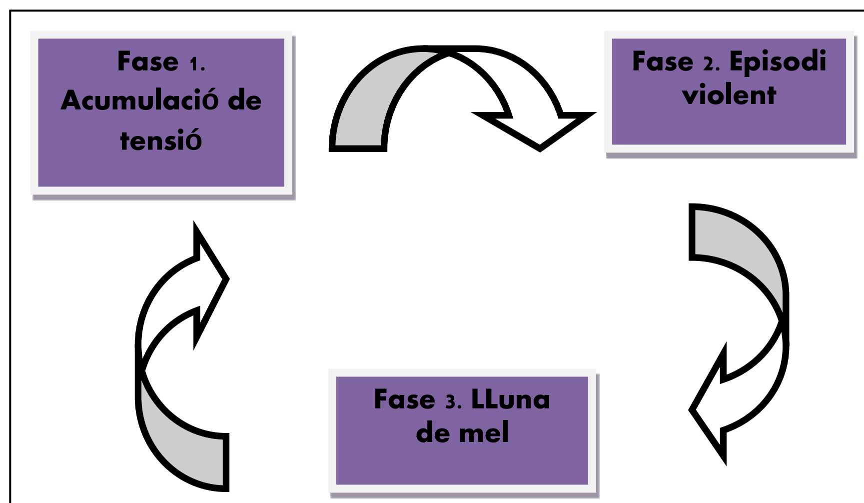
TRENQUEM MITES

En aquest apartat trobem un seguit de mites que envolten la violència de gènere i que necessitem trencar per ser capaços de detectar-la i treballar-la.

→ El mite més generalitzat és sens dubte el fet que la violència de gènere només es dóna en un determinat àmbit: en famílies de classe baixa, desestructurades... ***FALS!*** En qualsevol tipus de relació, tant és la classe socio-econòmica, l'ètnia o el nivell d'estudis, qualsevol persona pot ser víctima d'aquesta violència.

→ El maltracte cap a la dona són casos aïllats. ***FALS!*** El maltracte és la causa més alta de lesions en les dones.

→ "Perd el control puntualment, explota i ja està. No és res greu". ***FALS!*** La violència es desenvolupa en cicles, on la intensitat i la freqüència empitjoren amb el temps. Les agressions es repeteixen cada cop més sovint i cada cop són més greus. La majoria d'agressors combinen una fase de violència amb d'altres amb conductes de comportament amorós (anomenada lluna de mel) on asseguren que les agressions no es tornaran a repetir.

→ "Quan una dona diu No en realitat vol dir SÍ". ***FALS!*** Encara hi ha nois i homes que creuen que les dones no saben expressar els desitjos sexuals. Però quan una noia o

dona diu No vol dir que NO. Creure el contrari pot comportar obligar o forçar una dona sexualment.

→ El consum d'alcohol i/o de drogues és la causa de les conductes violentes en la parella. ***FALS!*** Hi ha casos en que el maltractador consumeix drogues o alcohol però no n'és la causa. N'hi ha d'altres que no consumeixen i són maltractadors.

→ Les víctimes del maltracte a vegades s'ho busquen perquè provoquen. ***FALS!*** La conducta violenta és responsabilitat de qui l'exerceix.

→ Els maltractadors tenen problemes de trastorns psicològics. ***FALS!*** Els especialistes afirmen que tan sols el 5% dels homes que maltracten a les seves parelles presenten greus trastorns psicològics.

→ El que passa dins d'una parella és privat. ***FALS!*** La violència és un delicte i com a tal no és una qüestió privada.

→ La violència de gènere és un problema de les dones. ***FALS!*** La violència de gènere és un problema de tots i totes, és cultural, és a dir, prové de la cultura patriarcal. Són les normes de la cultura les que generen i toleren la violència, i a través d'aquestes normes implícites la violència es genera en diferents àmbits i de diverses maneres.

Sabies que...??? Segons el Consell d'Europa, la violència intrafamiliar causa més morts i danys en la salut que el càncer o els accidents de trànsit.

ACTIVITATS

Activitat: Reflexionem	
Participants	Equip de monitors i monitores
Objectius	-Reflexionar sobre els estereotips i rols de gènere. -Prendre consciència de les desigualtats que ens envolten. -Analitzar les nostres accions per poder canviar o millorar els aspectes que siguin necessaris.
Temps	Mínim 1 hora i 30 minuts
Material	-Fulls -Bolígrafs
Procediment	- Creem un espai de debat intern de l'equip. Prèviament, tots i totes hem de llegir la guia. Debatre sobre què ja sabíem i què hem descobert al llegir-la. Ens ha sorprès alguna cosa? - Reflexionem al voltant del sexisme i la desigualtat de gènere fent un anàlisi de qui du a terme les tasques i com les repartim en l'equip de monitors/es: Qui és el responsable del centre? Qui arregla les coses quan es trenquen? Qui guareix als infants quan es fan mal? Qui endreça i neteja el centre?... Són equitatives? - Reflexionem sobre com ens relacionem amb els infants del centre: Ens comuniquem de la mateixa manera si és un nen que una nena? Diem princesa a la nena i valent al nen? Utilitzem el mateix to de veu quan parlem a un nen o a una nena? Els animem i impulsem a fer les mateixes tasques i jocs? Parlem sempre en masculí? - Reflexionem sobre el material que utilitzem en el centre: Els contes que llegim són sexistes o fomenten l'amor romàntic i els cànons de bellesa? Les cançons del cançoner potencien l'ideal d'amor romàntic? Juguem a jocs depenent del gènere? A les estones lliures potenciem el joc conjunt o nens i nenes juguen per separat? - Per finalitzar, escollim entre tot l'equip de monitors/es una de les activitats dirigides als infants i realitzem-la.
Valoració activitat	- Després de l'activitat, podem acabar la sessió plantejant què hem de millorar per fomentar l'educació no-violenta, no sexista i igualitària. Quins aspectes ja tenim en compte i quins podem millorar o canviar?

Activitat: Anàlisi del curtmetratge "Mummies and daddies"	
Participants	Equip de monitors i monitores
Objectius	-Reflexionar sobre els estereotips i rols de gènere. - Analitzar les conseqüències cap els infants que té la violència de gènere. - Analitzar les fases de violència de gènere.
Temps	Mínim 1 hora i 30 minuts
Material	-Curtmetratge: http://www.youtube.com/watch?v=0Y1yf1R9K5s o també el podem trobar a: http://saladeproyeccion.blogspot.com.es/2006/05/paps-y-mams-daddies-mummies-2005.html
Cal tenir en compte:	Recordem que tal i com hem tractat en apartats anteriors, la violència de gènere té 3 fases: la fase de tensió on s'acumula la tensió, l'episodi de violència i la fase de lluna de mel on l'agressor demana perdó i tracta amb afecte a la dona.
Procediment	- Primerament tornarem a llegir l'apartat de la guia: "Indicadors de violència de gènere en l'àmbit familiar" per recordar quines són les conseqüències de la violència de gènere pels infants. -Visualitzarem el curtmetratge de "Mummies and daddies". - Què ens ha semblat el curtmetratge? Què ens ha transmès? - Analitzarem quines són les fases de la violència de gènere que s'observen en el curtmetratge. - Reflexionarem sobre com afecta als infants que en el nucli familiar es pateixi violència de gènere. - Creieu que en la reproducció de rols que fan els infants d'allò que observen també reprodueixen les conductes violentes que veuen a casa? - Com creieu que afecta als infants, i a les seves relacions, que visquin envoltats de violència i per tant assimilin aquesta com a quelcom "natural" i "normalitzat"?
Valoració activitat	Per valorar aquesta activitat, farem un treball d'empatia. Cada monitor/a haurà de pensar una frase que transmeti les emocions i els sentiments que creu que pot tenir un infant que conviu amb la violència.

Activitat: Estiguem preparats/des!	
Participants	Equip de monitors i monitores
Objectius	- Crear un protocol d'actuació del centre davant d'un possible cas de violència de gènere. - Decidir conjuntament quina és la millor actuació davant d'un cas de violència de gènere.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	- Fulls per escriure - Bolígrafs - Si és possible, un ordinador per passar les decisions preses i deixar constància en un document del protocol d'actuació.
Cal tenir en compte:	Per poder dur a terme aquesta activitat l'equip de monitors i monitores ha d'haver entès que la violència de gènere pot afectar a qualsevol dona, que la violència no és un fet familiar sinó un problema social i entendre que malgrat nosaltres no siguem professionals en aquesta matèria podem donar un telèfon de contacte i el suport que sigui necessari. El nostre objectiu no és resoldre nosaltres mateixos la situació, sinó saber gestionar-la. Nosaltres som els monitors/es d'un infant que pateix una situació de violència a casa i hem de mirar pel bé d'aquest infant ja que nosaltres defensem i treballem des dels drets dels infants.
Procediment	-Escriure un protocol d'actuació on es tingui en compte: · Com farem la detecció? · Què farem en cas de detecció? · Com i amb qui ens posarem en contacte?
Valoració activitat	Valorar si tenir un protocol d'actuació en cas de violència de gènere és útil pel centre. Considerar la idea d'elaborar i utilitzar protocols en altres àrees per marcar la línia d'actuació en aspectes que poden ser compromesos, conflictius...

APARTAT PELS INFANTS

ACTIVITATS DE PREVENCIÓ PER INFANTS DE 6 A 9 ANYS

Activitat: El conte de Rosa Caramel	
Participants	Infants de 6 a 9 anys
Objectius	-Promoure la igualtat. -Reflexionar sobre les diferències en el joc, en el vestir i en les nostres relacions segons el gènere.
Temps	1 hora
Material	http://www.slideshare.net/veurepensarisentir/rosa-caramel Adela, Turín: Rosa Caramel ; Ed. Lumen
Procediment	- Llegir el conte de Rosa Caramel. - Fer una reflexió del conte a partir d'aquesta proposta de conversa: · Com és la Margarida al principi de la història? · Era diferent de les altres "elefantes"? · La Margarida menjava flors però no es tornava rosa. Creus que estava trista per què volia ser rosa o per què el seu pare i la seva mare s'enfadaven perquè no ho era? · Quan tu no fas alguna cosa bé a casa, qui et renya? Qui et diu com ho has de fer? Qui s'enfada? · Per què creus que la Margarida decideix marxar del tancat? Creus que la seva decisió és valenta? · Per què al principi les altres elefantes la miren malament i després amb enveja i al final totes surten del tancat i van amb la Margarida? · Esperàveu que la història acabés així? · Què és el que més us ha agradat? · Quina lliçó es treu d'aquesta història? · Què has après avui?
Valoració activitat	La valoració d'aquesta activitat ja queda inclosa en el punt anterior de procediment.
	La reflexió d'aquesta activitat ha estat extreta de: http://www.girona.cat/caseta/materialdidactic/202rosacaramelmd

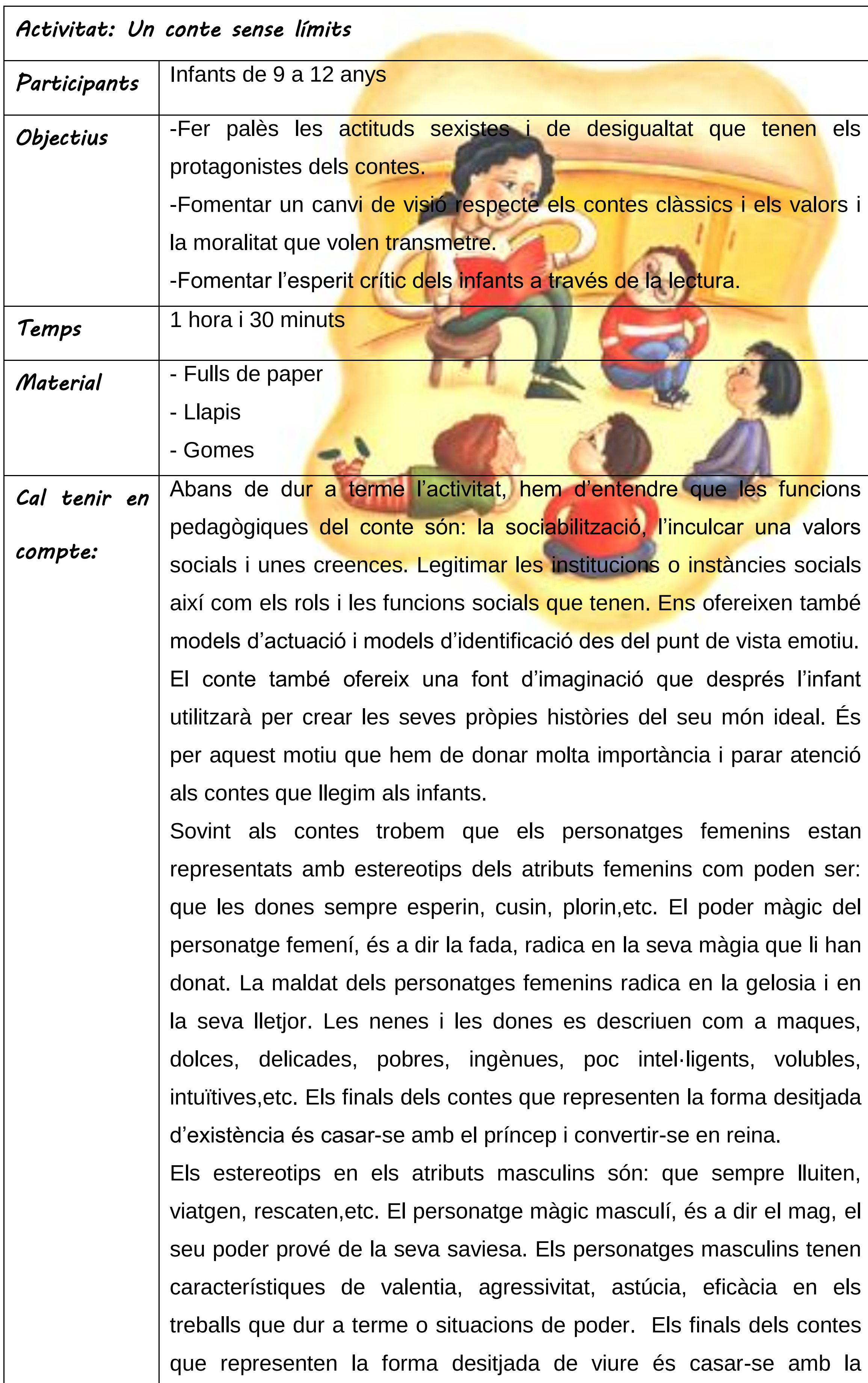
Activitat: Amb què juguem?	
Participants	Infants de 6 a 9 anys
Objectius	- Reflexionar entorn del joc i de les joguines. - Fomentar la igualtat de gènere a través del joc. - Trencar estereotips de gènere amb els infants.
Temps	1 hora
Material	- Nina - Cotxe - Pilota - Cuineta o estris de jugar a cuinetes - Joc de taula - Joc de construccions * Si no disposem del material, podem utilitzar targetes amb imatges que els representin.
Cal tenir en compte:	Des d'abans de néixer, ja patim les desigualtats de gènere. La nostra família ja posa unes expectatives segons siguem nens o nenes. Ens vestiran d'una manera i d'un color, tindrem unes joguines, posaran unes expectatives sobre el nostre futur que seran diferents segons el nostre sexe. Somiaran que el seu fill serà advocat, metge o arquitecte o que la seva filla serà mestra, infermera, etc. Ens parlaran d'una manera més tendre i ens educaran per ser més emocionals o menys. És per aquest motiu que els infants de seguida assumeixen i reprodueixen els rols de gènere marcats per la nostra societat. I per tant, és important que comencem a reflexionar i qüestionar aquests principis que regeixen la socialització dels infants. També tindrem en compte que són infants petits que no estan avesats a fer reflexions però això no vol dir que no siguin capaços de fer-les. Aquesta activitat serà de reflexió i el monitor/a l'haurà d'anar encaminant perquè apareguin els temes que ens interessa tractar. Tanmateix, hem de saber donar el seu temps per meditar, pensar i divagar.
Procediment	- L'activitat comença explicant quines joguines tenim a davant. Es demana un voluntari i una voluntària. Se'ls demana que escullin el joc que els hi agrada més i el que els hi agrada menys. Demanem la

	opinió a la resta d'infants. Demanem perquè agraden més uns jocs que altres. Hi ha diferències entre nens i nenes? Que ens diguin perquè creuen que és? - Preguntem si creuen que hi ha jocs de nenes i jocs de nens. Perquè? - Demanem qui creu que juga millor amb la pilota si els nens o les nenes. Perquè creuen que és? - Agafem el joc de taula. Qui hi juga? El consideren un joc mixte? Perquè? - Hi ha algun infant que tingui joguines de tot tipus? - Demanem que ens expliquin a què juguen a l'hora del pati. Hi ha diferències? Juguen tots junts/es? - Seguim dirigint la reflexió a aspectes que exposin els nens i nenes al voltant de les diferències de jocs segons el gènere.
Valoració activitat	La conclusió d'aquesta activitat serà fer una ronda d'opinions on cada infant exposarà què opina de l'activitat feta.

Activitat: No volem la llei del més fort (resolució de conflictes)	
Participants	Infants de 6 a 9 anys
Objectius	- Reflexionar amb els infants les diferents estratègies per resoldre els conflictes. - Aprendre a resoldre els conflictes amb alternatives a la violència. - Donar eines per la resolució de conflictes.
Temps	1 hora 30 minuts
Material	Les diferents històries les podeu trobar en els annexos (apartat 1)
Cal tenir en compte:	Per prevenir les relacions violentes cal que els infants tinguin en compte: - Que els insults, les amenaces, els cops i els crits no són l'eina adequada per gestionar un conflicte o defensar uns pensaments i valors. S'ha d'aprendre a dialogar i a respectar les diferents opinions malgrat no siguin la teva. - No s'ha d'infravalorar als companys i companyes, tots i totes podem aprendre quelcom dels altres. - Fomentar l'empatia, és a dir, posar-se en el lloc de l'altre i entendre que sent davant d'una situació. - Aprendre a resoldre els conflictes de forma no violenta, utilitzant el diàleg i la comunicació com a eina.
Procediment	A cada sobre hi ha una petita història que els infants, en petits grups, llegiran i representaran als altres membres del grup. Un cop representada, els infants que han fet d'observadors hauran de proposar alternatives a la resolució del conflicte abolint la violència de la primera història canviant-la per una resolució no violenta a través del diàleg. En la segona part de l'activitat hauran de ser els propis infants qui representin situacions que els han succeït en la seva vida quotidiana.
Valoració activitat	Seure amb els infants en rotllana i debatre amb ells: - Què senten quan es barallen amb els amics/gues i/o companys/es? - Quina creuen que és la millor manera de resoldre les baralles? - Què han après en aquesta activitat? - Finalment recordar i fer èmfasi amb els infants la informació que apareix a l'apartat "cal tenir en compte" d'aquesta fitxa.

Activitat: El conte d'Anna i Daniel comparteixen	
Participants	Infants de 9 a 12 anys
Objectius	- Fomentar la igualtat a través de l'anàlisi de la vida quotidiana. -Treballar la igualtat a través de les reflexions del conte. - Trencar estereotips relacionats amb el gènere.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	-El conte "Ana y Daniel comparten" de La Concejalía de la Mujer de l'Ajuntament d'Alcalà de Henares. Basat en un conte original de José Díaz Peña i Pilar Rubiales Ubeda. http://www.ayto-alcaladehenares.es/portalAlcala/contenedor1.jsp?seccion=s_fdoc_d4_v1.jsp&contenido=515&tipo=5&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=es&codMenu=59&codMenuPN=3&codMenuSN=40
Procediment	- Llegirem conjuntament el conte, ja sigui en format digital o imprès. Anirem aturant-nos allà on creiem que els nostres infants vulguin fer una reflexió o sigui necessària guiar-la. - Recomanacions: - Els monitors i monitores que guiareu aquesta activitat hauríeu de fer una lectura prèvia on escollir entre tots i totes quins objectius específics voldreu treballar, a través de quines preguntes i com guiareu l'activitat per aconseguir-ho. Podeu utilitzar els exemples del contes perquè els infants expliquin vivències similars o perquè es posicionin sobre un fet. - El conte està escrit en castellà. Al fer la lectura prèvia, podeu fer una traducció al català, si creieu que els vostres infants ho entendran millor.
Valoració activitat	Els infants valoraran l'activitat a través de la reflexió conjunta. Tindrem en compte si els infants han trencat mites, si han entès el concepte d'igualtat, si proposen canvis, etc.

Activitat: Un conte sense límits	
Participants	Infants de 9 a 12 anys
Objectius	-Fer palès les actituds sexistes i de desigualtat que tenen els protagonistes dels contes. -Fomentar un canvi de visió respecte els contes clàssics i els valors i la moralitat que volen transmetre. -Fomentar l'esperit crític dels infants a través de la lectura.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	- Fulls de paper - Llapis - Gomes
Cal tenir en compte:	Abans de dur a terme l'activitat, hem d'entendre que les funcions pedagògiques del conte són: la sociabilització, l'inculcar una valors socials i unes creences. Legitimar les institucions o instàncies socials així com els rols i les funcions socials que tenen. Ens ofereixen també models d'actuació i models d'identificació des del punt de vista emotiu. El conte també ofereix una font d'imaginació que després l'infant utilitzarà per crear les seves pròpies històries del seu món ideal. És per aquest motiu que hem de donar molta importància i parar atenció als contes que llegim als infants. Sovint als contes trobem que els personatges femenins estan representats amb estereotips dels atributs femenins com poden ser: que les dones sempre esperin, cusin, plorin,etc. El poder màgic del personatge femení, és a dir la fada, radica en la seva màgia que li han donat. La maldat dels personatges femenins radica en la gelosia i en la seva lletjor. Les nenes i les dones es descriuen com a maques, dolces, delicades, pobres, ingènues, poc intel·ligents, volubles, intuïtives,etc. Els finals dels contes que representen la forma desitjada d'existència és casar-se amb el príncep i convertir-se en reina. Els estereotips en els atributs masculins són: que sempre lluiten, viatgen, rescaten,etc. El personatge màgic masculí, és a dir el mag, el seu poder prové de la seva saviesa. Els personatges masculins tenen característiques de valentia, agressivitat, astúcia, eficàcia en els treballs que dur a terme o situacions de poder. Els finals dels contes que representen la forma desitjada de viure és casar-se amb la

	princesa i convertir-se en rei. El símbols que s'hi relacionen a aquests estereotips són: pels personatges masculins: espases, cavalls, palaus, etc... i pels personatges femenins: grans vestits, miralls, utensilis de cuina, etc.
Procediment	- Explicar als infants i exemplificar a través dels contes clàssics, les diferències de gènere que apareixen en els contes, tant la divisió de tasques així com els estereotips, atributs i símbols que representen a un i altre gènere. Debatre amb ells i elles si els hi sembla bé o creuen que podria ser diferent. - Fer grups d'infants per treballar. Cada grup haurà de dur a terme un canvi en algun conte clàssic que tots i totes coneguem. Per fer-ho haurà de fer una versió alternativa de la història que tingui en compte els elements sexistes que apareixen per eliminar-los o canviar-los.
Valoració activitat	-Un cop finalitzats els contes alternatius, llegirem tots plegats les històries i valorarem si cal modificar algun element que ha passat per alt al grup o si ja s'ha creat un conte respectuós.

Activitat: No volem la llei del més fort II (resolució de conflictes)	
Participants	Infants de 9 as 12 anys
Objectius	- Reflexionar amb els infants les diferents estratègies per resoldre els conflictes. - Aprendre a resoldre els conflictes amb alternatives a la violència. - Donar eines per la resolució de conflictes.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	Les històries les podeu trobar en l'apartat 2 dels annexos.
Cal tenir en compte:	Per prevenir les relacions violentes cal que els infants tinguin en compte: - Que els insults, les amenaces, els cops i els crits no són l'eina adequada per gestionar un conflicte o defensar uns pensaments i valors. S'ha d'aprendre a dialogar i a respectar les diferents opinions malgrat no siguin la teva. - No s'ha d'infravalorar als companys i companyes, tots i totes podem aprendre quelcom dels altres. - Fomentar l'empatia, és a dir, posar-se en el lloc de l'altre i entendre que sent davant d'una situació. - Aprendre a resoldre els conflictes de forma no violenta, utilitzant el diàleg i la comunicació com a eina.
Procediment	A cada sobre hi ha una petita història que els infants, en petits grups, llegiran i representaran als altres membres del grup. Un cop representada, els infants que han fet d'observadors hauran de proposar alternatives a la resolució del conflicte abolint la violència de la primera història canviant-la per una resolució no violenta a través del diàleg. En la segona part de l'activitat hauran de ser els propis infants qui representin situacions que els han succeït en la seva vida quotidiana.
Valoració activitat	Seure amb els infants en rotllana i debatre amb ells: - Què senten quan es barallen amb els amics/gues i/o companys/es? - Quina creuen que és la millor manera de resoldre les baralles? - Què han aprés en aquesta activitat? - Finalment recordar i fer èmfasi amb els infants la informació que apareix a l'apartat "cal tenir en compte" d'aquesta fitxa.

Activitat: Reconeixement de les campanyes contra la violència de gènere	
Participants	Infants de 9 a 12 anys
Objectius	- Analitzar les diferents campanyes contra la violència de gènere per poder entendre a qui van dirigides i amb quina finalitat. - Potenciar la importància de la prevenció primària com a eina per eradicar la violència de gènere. - Sensibilitzar als infants amb les diferents campanyes de prevenció com a treball per concloure el cicle de sessions sobre la violència de gènere.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	Les diferents campanyes de prevenció les podem trobar en l'apartat 3 dels annexos.
Procediment	-Primerament observarem les diferents campanyes de prevenció de la violència de gènere. - Un cop visionades, farem petits grups per poder treballar millor. Cada grup es quedarà una part de les campanyes de prevenció per analitzar-les. - L'anàlisi consisteix en: 1. Buscar a quin grup diana van dirigides (a tota la població, a les dones, als homes, als infants, etc...). 2. A través de quin missatge es du a terme la campanya (exemple: Va dirigida a les dones i a través del missatge de que les dones són iguals que els homes (igualtat) es busca la prevenció de la violència. 3.També buscarem si utilitzen algun recurs per cridar l'atenció de la població diana (imatges impactants, gent famosa, metàfores, etc...). - Finalment, cada grup haurà d'escollir quina campanya creu que pot haver arribat a més gent, ja sigui perquè considera que és més impactant, que està més ben desenvolupada, perquè és més original, etc...
Valoració activitat	Abans d'acabar l'activitat, els infants hauran d'explicar quin tipus de campanya creuen que agradaria més als infants de l'escola on van, quines característiques tindria aquesta campanya i per quin motiu.

ACTIVITATS DE PREVENCIÓ PER INFANTS A PARTIR DE 12 ANYS

Activitat: Concurs "Això no és trivial" (Coautora Marina López Medina)	
Participants	Infants i joves a partir de 12 anys
Objectius	- Conèixer la història a través de les dones. - Visibilitzar i donar reconeixement a les dones que han fet aportacions en la nostra societat. - Fomentar la igualtat de gènere fent èmfasi en les aportacions de les dones a la nostra societat al llarg de la història.
Temps	Una hora i 30 minuts
Material	-Les preguntes del joc (les podem trobar en l'apartat 4 dels annexos) -Una pissarra per comptabilitzar els punts de cada equip.
Cal tenir en compte:	Per entendre que els homes i les dones tenim els mateixos drets i deures i poder educar en la igualtat, hem de visibilitzar les dones al llarg de la història, els hi hem de donar tot el protagonisme que mereixen i que haguessin tingut si la història no fos escrita des d'una visió patriarcal dels fets.
Procediment	-Aquest és un joc de preguntes on els infants i joves concursaran per petits grups. - Primerament, farem els grups i els hi donarem cinc minuts perquè busquin el nom del seu equip. - Els hi presentarem les normes del concurs que són les següents: -Hi ha 4 apartats de preguntes (ciència, literatura i art, esports i política i societat). -Cada grup pot escollir quina temàtica de preguntes prefereix i el monitor/a farà de presentador/a d'aquest concurs, per tant, llegirà la pregunta en veu alta. L'equip té una oportunitat per respondre la pregunta. Si la resposta és correcta tindrà un punt en el marcador, si és incorrecta hi haurà rebot al següent equip. La pregunta pot rebotar fins tornar a l'equip inicial. *Si teniu a prop un punt d'informàtica o accés a ordinadors d'un centre cívic o casal, podeu finalitzar l'activitat buscant per internet informació sobre d'altres dones que han fet història.
Valoració activitat	Després del concurs, acabem la sessió obrint un espai de debat on es parli de quines coses sabíem, quines de les dones coneixíem, si creiem que la història està escrita pels homes, etc.

Activitat: Un conte sense límits II	
Participants	Infants i joves a partir de 12 anys
Objectius	-Fer palès les actituds sexistes i de desigualtat que tenen els protagonistes dels contes. -Fomentar un canvi de visió respecte els contes clàssics i els valors i la moralitat que volen transmetre. -Fomentar l'esperit crític dels infants a través de la lectura.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	- Un conte tradicional - Fulls de paper - Llapis - Gomes
Cal tenir en compte:	Abans de dur a terme l'activitat, hem d'entendre que les funcions pedagògiques del conte són: la sociabilització, l'inculcar una valors socials i unes creences. Legitimar les institucions o instancies socials així com els rols i les funcions socials que tenen. Ens ofereixen també models d'actuació i models d'identificació des del punt de vista emotiu. El conte també ofereix una font d'imaginació que després l'infant utilitzarà per crear les seves pròpies històries del seu món ideal. És per aquest motiu que hem de donar molta importància i parar atenció als contes que llegim als infants. Sovint als contes trobem que els personatges femenins estan representats amb estereotips dels atributs femenins com poden ser: que les dones sempre esperin, cusin, plorin,etc. El poder màgic del personatge femení, és a dir la fada, radica en la seva màgia que li han donada. La maldat dels personatges femenins radica en la gelosia i en la seva lletjor. Les nenes i les dones es descriuen com a maques, dolces, delicades, pobres, ingènues, poc intel·ligents, volubles, intuïtives,etc. Els finals dels contes que representen la forma desitjada d'existència és casar-se amb el príncep i convertir-se en reina. Els estereotips en els atributs masculins són: que sempre lluiten, viatgen, rescaten,etc. El personatge màgic masculí, és a dir el mag, el seu poder prové de la seva saviesa. Els personatges masculins tenen característiques de valentia, agressivitat, astúcia, eficàcia en els treballs que dur a terme o situacions de poder. Els finals dels contes

	que representen la forma desitjada de viure és casar-se amb la princesa i convertir-se en rei. El símbols que s'hi relacionen a aquests estereotips són: pels personatges masculins: espases, cavalls, palaus, etc... i pels personatges femenins: grans vestits, miralls, utensilis de cuina, etc.
Procediment	- Explicar i exemplificar als infants i joves a través dels contes clàssics, les diferències de gènere que apareixen en els contes, tant la divisió de tasques i objectius així com els estereotips, atributs i símbols que representen a un i altre gènere. (No posar exemples del conte escollit per dur a terme l'activitat). Debatre amb ells i elles si els hi semblen bé aquestes diferències. - Fer una rotllana i llegir el conte clàssic escollit. Cada participant llegirà una pàgina de la història. - Un cop llegit, hi haurà un debat sobre si havíen estat conscients d'aquestes desigualtats de gènere o ens havíem passat per alt. - Després, tots plegats, crearem una alternativa a aquest conte eliminant les frases, les accions i els elements sexistes i de desigualtat i substituint-los per uns de respectuosos i basats en la igualtat.
Valoració activitat	Per fer una valoració de l'activitat llegirem el resultat del conte en veu alta. Analitzarem si ens hem deixat algun element que calgui canviar.

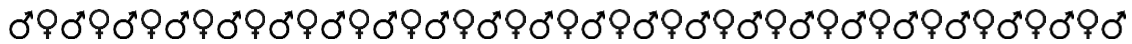
Activitat: No volem la llei del més fort III (resolució de conflictes)	
Participants	Infants i joves a partir de 12 anys
Objectius	- Reflexionar amb els infants les diferents estratègies per resoldre els conflictes. - Aprendre a resoldre els conflictes amb alternatives a la violència. - Donar eines per la resolució de conflictes.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	Les històries les podeu trobar en l'apartat 5 dels annexos.
Cal tenir en compte:	Per prevenir les relacions violentes cal que els infants tinguin en compte: - Que els insults, les amenaces, els cops i els crits no són l'eina adequada per gestionar un conflicte o defensar uns pensaments i valors. S'ha d'aprendre a dialogar i a respectar les diferents opinions malgrat no siguin la teva. - No s'ha d'infravalorar als companys i companyes, tots i totes podem aprendre quelcom dels altres. - Fomentar l'empatia, és a dir, posar-se en el lloc de l'altre i entendre que sent davant d'una situació. - Aprendre a resoldre els conflictes de forma no violenta, utilitzant el diàleg i la comunicació com a eina.
Procediment	A cada sobre hi ha una petita història que els infants, en petits grups, llegiran i representaran als altres membres del grup. Un cop representada, els infants que han fet d'observadors hauran de proposar alternatives a la resolució del conflicte abolint la violència de la primera història canviant-la per una resolució no violenta a través del diàleg. En la segona part de l'activitat hauran de ser els propis infants qui representin situacions que els han succeït en la seva vida quotidiana.
Valoració activitat	Seure amb els infants en rotllana i debatre amb ells: - Què senten quan es barallen amb els amics/gues i/o companys/es? - Quina creuen que és la millor manera de resoldre les baralles? - Què han après en aquesta activitat? - Finalment recordar i fer èmfasi amb els infants la informació que apareix a l'apartat "cal tenir en compte" d'aquesta fitxa.

Activitat: Cançons d'amor	
Participants	Infants i joves a partir de 12 anys
Objectius	- Analitzar les lletres de les cançons d'amor que escoltem per observar quins valors sobre aquest apareixen. - Observar si les lletres de les cançons d'amor descriuen relaciones sanes.
Temps	1 hora i 30 minuts
Material	- Reproductor de música - Fulls de paper - Bolígrafs
Cal tenir en compte:	Hem de tenir en compte la informació de l'apartat de relacions sanes i de les característiques de l'amor insà. També que les lletres de les cançons sovint transmeten elements prototípics com l'amor a primera vista, el sacrifici d'un per l'altre, el trobar a l'ànima bessona o la mitja taronja, patir la necessitat d'estar junts per poder moure's o respirar, etc. Elements que sovint estan contraposats a les relacions sanes.
Procediment	- Partint de la informació rebuda anteriorment i en l'apartat de "relacions sanes" i de "característiques de l'amor insà" transmeteu-la al grup d'infants i joves abans de començar l'activitat. - Buscar i escoltar les cançons d'amor que proposin els joves. - Comentar en grup les diferents idees que hagin sorgit sobre els valors que transmeten aquestes cançons. - Reescriure les lletres de les cançons donant alternatives a un altre tipus d'amor.
Valoració activitat	- Debatre en grup quines expectatives els hi creaven les cançons originals, quines els hi creen les reescrites. - Debatre sobre com volen que siguin les seves relacions a partir del que han après de l'activitat.
	Aquesta activitat apareix en la guia "Contigo o sin ti sigo siendo yo. Prevención de la violencia machista." STEE-EILAS.

Activitat: Anàlisi de campanyes publicitàries masclistes	
Participants	Infants i joves de més de 12 anys
Objectius	- Fomentar la visió crítica analitzant les diferents campanyes publicitàries masclistes per veure la influència de la publicitat en els rols masclistes i en les actituds sexistes. - Prendre consciència de la influència mediàtica com a eina per reproduir rols.
Temps	1 hora
Material	-Targetes amb les diferents campanyes publicitàries masclistes o amb suport digital. (Trobareu els anuncis en l'apartat 6 dels annexos.)
Procediment	- Primerament observarem els diferents anuncis publicitaris. - Un cop visionats, demanarem al grup quin creuen que és l'eix en comú de les diferents campanyes. - Després per petits grups repartirem els anuncis hi hauran de trobar: - Els elements de l'anunci que creuen que són sexistes. - Quins estereotips reprodueixen i per quin motiu creuen que els utilitzen en la campanya. - Quin paper desenvolupen els protagonistes de l'anunci. - Un cop hagin fet l'anàlisi, ho posarem en comú amb la resta de grups. - Finalment, cada grup escollirà un dels anuncis i farà una proposta alternativa per tal d'evitar els aspectes masclistes o sexistes.
Valoració activitat	Finalitzarem l'activitat plantejant preguntes als joves per reflexionar sobre la temàtica treballada. Les preguntes poden ser: -Quan havíeu vist anteriorment els anuncis, us havíeu plantejat que tenien aquest contingut? -Creieu que un anunci vendrà més el seu producte si utilitza la dona com a objecte de desig? -Us agrada aquest tipus de publicitat? - (I totes aquelles preguntes que creieu convenient al vostre grup o que sorgeixin al llarg del debat).

Activitat: La nostra campanya: Aturem la violència de gènere!	
Participants	Infants i joves a partir de 12 anys
Objectius	- Reflexionar sobre quins factors són els que fomenten la violència de gènere. - Crear una campanya en contra la violència de gènere que ens serveixi com a eina de prevenció i conscienciació per la nostra entitat de lleure i a ser possible que sigui extensible a la xarxa d'entitats del barri.
Temps	Mínim 2 hores
Material	- Cartolines, colors, llapis, gomes, retoladors, tisores, revistes, paper de seda, etc (i tot el material de que disposem i creiem necessari). - Campanyes contra la violència de gènere (adjuntades als annexos).
Procediment	- Primerament, amb els joves observarem, en format paper o digital, algunes de les campanyes contra la violència de gènere que s'han fet, ja sigui des de l'àmbit institucional com d'altres entitats. - Buscarem quins són els elements de la campanya que es reivindiquen com a generadors de violència. -Un cop vistes i comentades, ens posarem en grups per crear la nostra pròpia campanya. - Els donarem una cartolina gran per grup i els hi facilitarem diferents tipus de material com revistes per retallar, colors, retoladors, paper de seda, etc i tot aquell material de que disposem i creiem necessari per dur a terme l'activitat. - Un cop acabades les campanyes, cada grup presentarà la seva a la resta de grups i les exposarem en el centre. - A més a més, si volem, podem escolllir-ne una entre tots i totes per ser la campanya exposada en les altres entitats que formin part de la xarxa d'entitats del barri.
Valoració activitat	Deixarem un espai de temps per debatre quines són les sensacions que han sentit al llarg de realitzar la campanya, què han aprés, què ja sabien, si creuen que aquestes campanyes són útils per conscienciar a la població, etc.

ANNEXOS

1. NO VOLEM LA LLEI DEL MÉS FORT (RESOLUCIÓ DE CONFLICTES)

-Hi ha un grups de nens i nenes jugant a futbol en l'estona de pati. Un dels infants vol prendre la pilota a l'altra però sense voler li dóna una puntada de peu. L'altra infant, cau al terra. La resta de jugadors i jugadores del partit fan una rotllana al seu voltant i comencen a discutir a crits sobre si ha estat falta, si ho ha fet expressament, si l'han de fer fora del partit, etc...

→ Quina podria ser una alternativa sense crits per arribar a una solució?

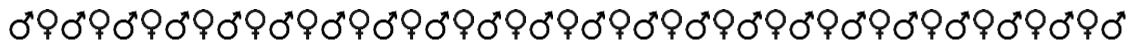
-Un infant va pel pati quan veu una joguina al terra. S'acota i l'agafa. Durant tota l'hora del pati juga amb ella. L'endemà la torna a portar a l'escola perquè la joguina li agrada molt. A l'hora del pati un altra infant s'acosta i li diu que aquella joguina és seva que l'ha va perdre ahir mentre jugava al pati. El primer infant no li vol tornar perquè diu que ara és seva i el segon infant la reclama ja que li va comprar el seu tiet i és una de les seves joguines preferides. Cada infant defensa que té raó i cada cop criden més i més fins que al final es comencen a empentar, cauen a terra i un dels infants marxa corrents amb la joguina. L'altra es queda a terra plorant.

→ Com podríem resoldre aquesta situació sense crits ni empentes?

-Arriba el dia tant esperat: el dia de l'excursió. La mestra demana als infants que es posin per parelles per poder pujar a l'autobús. Hi ha dos infants que volen anar amb el mateix nen/a. A l'altra li és igual anar amb un que amb l'altra i no vol escollir perquè no vol que cap dels dos s'enfadi. Així que els dos infants comencen a discutir i a cridar mentre s'empenten.

→ Què podríem fer per solucionar la situació sense que ningú s'enfadi i no hi hagi crits i empentes?

-Ara és el moment que canviem una mica les normes del joc: Heu de fer grups de 3 a 5 infants. Haureu de pensar moments o situacions en que us heu barallat a crits i utilitzant la força amb els vostres companys/es o amb amics i amigues i representar-ho als altres grups. Els grups que mireu la representació haureu de buscar una alternativa per resoldre el problema fent servir el diàleg i sense utilitzar la violència.

2· NO VOLEM LA LLEI DEL MÉS FORT II (RESOLUCIÓ DE CONFLICTES)

-Hi ha un grups de nens i nenes jugant a futbol en l'estona de pati. Un dels infants vol prendre la pilota a l'altra però sense voler li dóna una puntada de peu. L'altra infant, cau al terra. La resta de jugadors i jugadores del partit fan una rotllana al seu voltant i comencen a discutir a crits sobre si ha estat falta, si ho ha fet expressament, si l'han de fer fora del partit, etc...

→ Quina podria ser una alternativa sense crits per arribar a una solució?

-Hi ha un infant que està jugant sol al mig del pati. També hi ha un grup de nens i nenes que volen jugar junts però necessiten espai i l'infant que està sol no s'aparta. Un dels infants del grup s'acosta i a crits li diu que marxi, que molesta i que ells són més. Un altre s'hi apunta i també l'escridassa i aprofita per riure d'ell perquè sempre juga sol. Els altres riuen de la situació. L'infant al principi intenta defensar-se dient que ell també té dret a jugar però al final, veient que tots i totes el criden, marxa plorant. Els altres segueixen jugant.

→ Aquesta és la millor manera de resoldre la situació? Com ho podríem fer perquè ningú surti perdent? És necessari atacar als altres per aconseguir les coses?

-Un infant va pel pati quan veu una joguina al terra. S'acota i l'agafa. Durant tota l'hora del pati juga amb ella. L'endemà la torna a portar a l'escola perquè la joguina li agrada molt. A l'hora del pati un altra infant s'acosta i li diu que aquella joguina és seva que l'ha va perdre ahir mentre jugava al pati. El primer infant no li vol tornar perquè diu que ara és seva i el segon infant la reclama ja que li va comprar el seu tiet i és una de les seves joguines preferides. Cada infant defensa que té raó i cada cop criden més i més fins que al final es comencen a empentar, cauen a terra i un dels infants marxa corrents amb la joguina. L'altra es queda a terra plorant.

→ Com podríem resoldre aquesta situació sense crits ni empentes?

-Ara és el moment que canviem una mica les normes del joc: Heu de fer grups de 3 a 5 infants. Haureu de pensar moments o situacions en que us heu barallat a crits i utilitzant la força amb els vostres companys/es o amb amics i amigues i representar-ho als altres grups. Els grups que mireu la representació haureu de buscar una alternativa per resoldre el problema fent servir el diàleg i sense utilitzar la violència.

3. RECONEIXEMENT DE LES CAMPANYES CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Campanya de la Delegació d'Igualtat i Salut de l'Ajuntament de Jerez del 2010. "TQ sin violència".

*

-L'organisme d'Igualtat del Govern d'Aragó en el 2005 va presentar la campanya *"Si todos callamos, todos maltratamos. Ante la violencia no cabe el silencio"*

(el silencio de su vecino)
(el silencio de sus compañeras)
(el silencio de su amiga)
(su silencio)
el maltratador
(el silencio de su hijo)
Si todos callamos,
todos maltratamos
(el silencio de su familia)
Ante la violencia de género no cabe el silencio
Teléfono 24 horas: 900 504 405
IAM
GOBIERNO DE ARAGON

*

-Campanya de l'any 2011 del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat amb el lema: "No te saltes las señales. Elige vivir".

*

-En el 2007 l'Institut Català de les Dones (ICD)adscrit al departament d'Acció Social i Ciutadania, va fer la campanya "L'amor ha de ser lliure de masclisme, bronques i gelosia" adreçada a noies i nois, d'entre 14 i 25 anys, amb missatges que proposen relacions sentimentals lliures de "masclisme, gelosia i bronques".

*

- Les Juventuds Socialistes d'España l'any 2010 va treure la campanya "Si te pega No te quiere, No te dejes".

*

♂♀♂

- Amnistia Internacional amb la campanya “La descriminación genera violència”

*

- “El amor no es la ostia”. És una campanya de la Federació de Mujeres Progresistas feta l’any 2000.

*

- La campanya de “l’amor no és l’hòstia” feta en el 2007 és dels Joves de d’Esquerra Verda.

L'AMOR NO ÉS L'HÒSTIA

Acabar amb la violència de gènere és cosa de tots i totes.

www.jev-jic.org

*

- “Saca tarjeta roja al maltratador” és una campanya del Ministeri d’Igualtat espanyol de l’any 2010.

SACA TARJETA ROJA AL MALTRATADOR

Plantemos cara a los maltratadores. Digámosles, en una sola voz y con un solo gesto, que en esta sociedad no hay lugar para ellos y su violencia. Saca tu tarjeta roja.

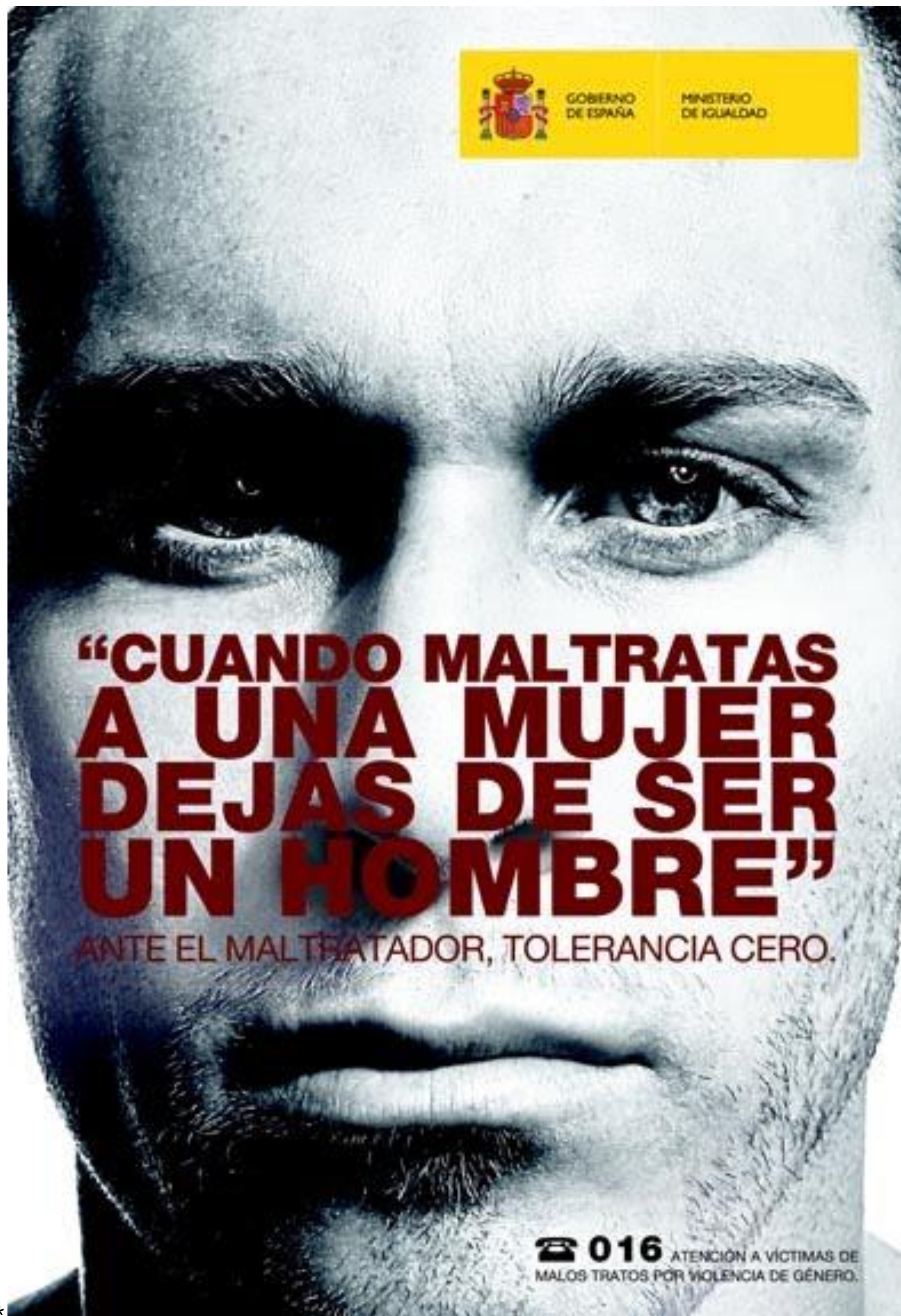
BEBE. CANTANTE.

WWW. SACA TARJETA ROJA .ES

016

*

- “ Ante el maltratador, tolerancia zero, actúa.” Campanya del Ministeri de Sanitat, serveis socials i igualtat de l’any 2008.

*

"MAMÁ, HAZLO
POR NOSOTROS
ACTÚA"
ANTE EL MALTRATADOR, TOLERANCIA CERO.
016 ATENCIÓN A VÍCTIMAS DE
MALOS TRATOS POR VIOLENCIA DE GÉNERO.

*

-La campanya 'Tú puedes borrarlo del mapa' del 2010 feta per l'Instituto de la Mujer de la Región de Múrcia(IMRM).

*

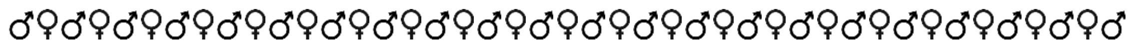
No le gusta la comida.
No quiere que quede con nadie.
Se ha tomado cuatro cervezas.
Me ha visto saludando a un vecino.
Me ha dicho que a la próxima me mata.
TÚ PUEDES BORRARLO DEL MAPA.
Campaña contra la violencia de género.
¿Cómo dices NO a la violencia de género? • Opina en www.facebook.com/imujer

-Campanya de la Dirección general de la Mujer del Gobierno de Cantabria de l'any 2010 "Amar no es anular".

*

*Les imatges utilitzades en aquesta guia estan extretes d'internet. Els drets d'imatge són propietat dels seus legítims autors.

4. CONCURS "AIXÒ NO ÉS TRIVIAL"

Preguntes de ciència:

1.- Mary Anderson va ser la inventora de:

- L'eixugaparabrises
- L'escombra
- La rentadora

→ Resposta: Mary Anderson va inventar l'eixugaparabrises després d'un viatge a Nova York on veia que els conductors tenien problemes quan plovia per mantenir net el vidre del cotxe. Al 1916 aquest invent es va convertir en un equipament estàndard en tots els cotxes.

2.- Catherine Blodget va ser la primera treballadora per al laboratori d'investigació de la General Electrics en Schenectady (Nova York, 1917). També va ser la primera dona en doctorar-se en física a la Universitat de Cambridge en el 1926. Va ser inventora de:

- El vidre no reflectant
- La fregona
- La màquina de cosir

→ Resposta: Catherina Blodget va ser la inventora del vidre reflectant al 1938.

3.- Mary Phelps Jaco al 1913 va aconseguir la primera patent del seu invent que era:

- Els sostenidors
- Les calces
- Els mitjons

→ Resposta. Mary Phelps Jaco va inventar els sostenidors.

4.- Qui va ser pionera de la radioactivitat i va aconseguir dos premis Nobel?

- Frida Kahlo
- Marie Curie
- Montserrat Roig

→ Resposta: Marie Curie.

5.- Valentina Tereshkova era una dona soviètica que va ser:

- Cantant
- Astronauta

- Enginyera

→ Resposta: Valentina Teresckova va ser la primera dona en viatjar a l'espai amb la nau Vostok 6 l'any 1963.

6.- Quin premi va guanyar la Rosalyn Yalow l'any 1977 pel seu estudi sobre les hormones proteiques usant el radioimmunoassaig?

- Guardó Nacional Alemany de les Arts i Ciències
- Premi Nobel de Medicina o Fisiologia.
- Premi Wolf

→ Resposta: Va ser guanyadora del Premi Nobel de Medicina o Fisiologia

7.- Qui va ser Rachel Carson?

- Una figura clau en l'ecologia i en la generació de consciència ambiental
- Pionera de la física quàntica
- Una coneguda astròloga

→ Resposta: Rachel Carson va ser una figura clau en l'ecologia i en la generació de la consciència ambiental. En el 1962 va escriure el llibre de "Primavera silenciosa" que avisava dels aspectes perjudicials dels pesticides en el medi ambient.

8.- Qui va ser la sismòloga que en 1936 va deduir que el nucli terrestre té una part sòlida dins del nucli líquid?

- Margaret Fountaine
- Inge Lehmann
- Mary Sears

→ Resposta: Va ser Inge Lehmann. Aquesta dona va posar molt dels noms de les fases sísmiques que es troben en el interior de la terra.

9.- Quina dona va suggerir l'existència de la reacció en cadena que va contribuir en el desenvolupament de la bomba atòmica? A més a més, en honor al seu nom, a l'element químic 109 se li va posar Meitneri?

- Jane Meitne
- Rachel Minery
- Lise Meitner

→ Resposta: Aquesta dona va ser Lise Meitner.

10.- Lynn Margulis va ser qui:

- Va fer la teoria de la endosimbiosis seriada
- Va fer la teoria de la cadena cromosòmica
- Va fer la teoria dels espectres atòmics

→ Resposta: Lynhn Margulis va ser una gran biòloga i considerada una figura important de l'evolucionisme. Va ser qui va desenvolupar la teoria de la endosimbiosis seriada.

Preguntes de literatura i art:

1.- Qui va ser Frida Kahlo:

- Una pintora mexicana
- Una escriptora catalana
- Una cantant francesa

→ Resposta: Frida Kahlo (1907-1954) va ser una reconeguda pintora mexicana.

2.- Victor Català era el pseudònim d'una escriptora catalana. Qui era?

- Mònica Terribas
- Maria del Mar Bonet
- Caterina Albert i Paradís

→ Resposta: Víctor Català era el pseudònim de Caterina Albert i Paradís

3.- Maria del Mar Bonet és:

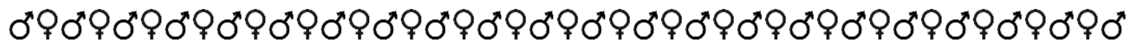
- Una cantautora que va formar part del moviment de la nova cançó.
- Una cantautora dels anys 20.
- Una pianista.

→ Resposta: Una cantautora que va formar part del moviment de la nova cançó.

4.- Montserrat Caballé és:

- Una cantant hongaresa d'òpera
- Una cantant catalana d'òpera
- Una cantant de folk

→ Resposta: Montserrat Caballé és una cantant catalana d'òpera amb gran renom mundial.

5.- Qui va ser en els anys setanta i vuitanta i fins la seva mort una escriptora i periodista catalana amb idees d'esquerres, catalanista i defensora dels drets de la dona?

- Montserrat Roig
- Mònica Terribas
- Júlia Otero

→ Resposta: Va ser Montserrat Roig.

6.- En la mitologia grega hi havia la llegenda d'una nació exclusivament de dones guerreres. En la seva nació no podia entrar cap nen o home. Es diu que es tallaven un pit per poder utilitzar l'arc amb més destresa. Aquest poble de dones eren conegudes com:

- Les amazones
- Les espartanes
- Les dones de Creta

7.- Qui va ser poetessa i novel·lista gallega al segle XIX i va pertànyer a l'etapa cultural *Rexurdimento galego* i és considerada símbol del poble gallec?

- Jane Austen
- Rosalía de Castro
- Caterina Albert i Paradís

→ Resposta: Va ser Rosalía de Castro.

8.- Quina d'aquestes poetesses va participar en una lluita aristocràtica, és considerada el símbol de l'amor entre les dones i va crear la "casa de les servidores a les muses" (on s'aprenia a recitar poesia, cantar-la, confeccionar corones, penjolls, etc.) a la Grècia Clàssica?

- Safo de Lesbos
- Telesila de Argos
- Corina

→ Resposta: La poetessa que és el símbol de l'amor entre dones i que va crear la "casa de les servidores a les muses" és Safo de Lesbos.

9.- Quina novel·lista i filòsofa francesa existencialista va escriure "El segon sexe" i la seva obra és considerada un element fundacional del feminisme?

- Katherine Pancol

- Simone de Beauvoir

- Amélie Nothomb

→ Resposta: Simone de Beauvoir

10.- Isadora Duncan va ser:

- Una saxofonista nord-americana reconeguda arreu del món

- Una escriptora que va lluitar per l'abolició de la segregació racial

- Una ballarina i coreògrafa que se la considera la creadora de la dansa moderna.

→ Resposta: Isadora Duncan va ser una ballarina i coreògrafa nord-americanca de gran renom. És considerada la creadora de la dansa moderna.

Preguntes d'esports:

1.- Araceli Segarra va ser:

- La primera dona en participar en els jocs olímpics.

- La primera dona alpinista catalana i espanyola a pujar l'Everest.

- La primera nedadora olímpica catalana.

→ Resposta: La primera dona alpinista catalana i espanyola a pujar l'Everest.

2.- Almudena Cid ha estat:

- Medalla d'or en natació en els jocs de Sidney.

- La única gimnasta en el món que ha disputat quatre finals olímpiques consecutives.

- Una de les nedadores de l'equip espanyol de natació sincronitzada.

→ Resposta: la única gimnasta en el que ha disputat quatre finals olímpiques consecutives.

3.- Qui és la Gemma Mengual?

- Boxejadora

- Futbolista

- Nedadora de natació sincronitzada

→ Resposta: Una nedadora catalana de natació sincronitzada, considerada una de les millors nedadores de tots els temps.

4.- Queralt Castellet és esportista de:

- Handbol

- Snow en la especialitat de half-pipe

- Bàsquet

→ Resposta: Queralt Castellet és una esportista catalana de snow en especialitat de half-pipe.

5.- Nadia Comaneci va ser:

- La primera gimnasta romanesa en aconseguir una medalla d'or en les olimpíades.

- La primera gimnasta en aconseguir una puntuació perfecta (un deu).

- La primera gimnasta italiana en aconseguir una medalla d'or en les olimpíades.

→ Resposta: Nadia Comaneci va ser una gimnasta romanesa que va aconseguir una puntuació perfecta en una competició olímpica. Guanyadora de nou medalles olímpiques cinc de les quals d'or.

6.- La FIBA (Federació Internacional de Bàsquet) va multar entre el 2011 i 2012 Diana Taurasi per:

- No presentar-se a l'últim campionat decisiu de la lliga.

- Donar resultats positius en els exàmens de control anti-dopatge.

- Negar-se a portar els pantalons reglamentaris en l'Eurolliga per ser massa cenyits i curts, ja que considerava això un fet sexista.

→ Resposta: Diana Taurasi és penalitzada per la FIBA per no portar els pantalons reglamentaris. La FIBA obliga a les jugadores a portar pantalons deu centímetres per sobre del genoll i amb una amplada màxima de dos centímetres entre pell i tela.

7.- Quants títols del Grand Slam va guanyar individualment l'ex-tennista professional Arantxa Sánchez Vicario?

- 4

- 15

- 9

→ Resposta. Va guanyar individualment 4 Grand Slam, 6 en dobles i 4 en dobles mixtes.

8.- Anna Kúrnikova és:

- Una tennista russa
- Una waterpolista russa
- Una jugadora de handbol russa

→ Anna Kúrnikova és una tennista russa.

9.- Marta Vieira da Silva és una brasilenya jugadora davantera de futbol que ha guanyat el FIFA Balón de Oro:

- 1 vegada
- 5 vegades
- 3 vegades

→ Resposta: Marta Vieira da Silva ha guanyat 5 vegades el FIFA Balón de Oro.

10.- Ruth Beitia Vila és:

- Una atleta de salt d'altura que també és secretària primera del parlament de Cantàbria.
- Una atleta de salt d'altura i jugadora de futbol de la selecció espanyola.
- Una atleta de salt d'altura i directora executiva d'una important empresa.

→ Resposta: Rith Beitia Vila és a part d'una atleta de salt d'altura, la secretària primera del parlament de Cantabria.

Preguntes de política i societat:

1.- Durant la última dictadura d'Argentina hi va haver milers de desapareguts per motius polítics. Les mares d'aquests desapareguts es van organitzar i es van reunir en una plaça per manifestar-se i descobrir on eren els seus fills/es. Des de llavors cada dijous es manifestaven en aquesta plaça. Amb el temps aquestes mares van fundar una associació per recuperar amb vida als detinguts desapareguts. Aquestes mares lluitadores s'anomenen:

- Madres Argentinas
- Madres Argentinas de la plaza
- Madres de plaza de Mayo

→ Resposta: Madres de Plaza de Mayo.

2.- Rosa de Luxemburg va ser:

- Una filòsofa, teòrica i activista marxista.

- Una cantautora
- Una pintora alemana

→ Resposta: Una filòsofa, teòrica i activista marxista que va lluitar activament pels ideals marxistes fins ser assassinada el 15 de gener de 1919.

3.-Qui va ser Anna Frank:

- Una política alemana.
- Una nena jueva alemana que es va fer coneguda pel "Diari d'Anna Frank".
- Una nena alemana que s'amagava dels jueus.

→ Resposta: Una nena jueva que va ser coneguda pel "Diari d'Anna Frank" que era el seu diari personal que narra tots els fets que els hi van passar durant els dos anys i mig que van estar amagats amb la seva família dels nazis.

4.- Quina dona és coneguda pels versos: "A l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona, de classe baixa i nació oprimida. I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel."

- Maria Mercè Marçal
- Mercè Rodoreda
- Maria Aurèlia Capmany

→ Resposta: Va ser Maria Mercè Marçal en el llibre de poemes "Cau de llunes".

5.- A aquesta dona li envolten moltes històries místiques. Però el cert és que és coneguda perquè amb 17 anys va convèncer al rei carles VII d'expulsar els anglesos de França. Va liderar la revolta francesa contra aquesta ocupació durant la guerra dels cent anys. Aquesta dona era:

- Blanca de Castilla
- Joana d'Arc
- Catalina de Médici

→ Resposta: Aquesta dona és Joana d'Arc.

6.- Mary Read va néixer en el 1684 i era:

- Pirata
- Donzella
- Monja

→ Resposta: Mary Read va ser una dona pirata. Per motius d'herència la seva mare la va fer passar per un noi i així poder cobrar els diners. Anys més tard, per casualitat va

acabar fent de pirata vestida amb roba d'home i finalment descoberta, va seguir fent de pirata sense amagar la seva identitat.

7.- Quina va ser l'activitat que va portar a l'Hannah Arendt (1906-1976) a l'empresonament, emigració i expatriació (retirada de la nacionalitat) a l'Alemanya nazi?

- Escriure un llibre de contes infantils en varies llengües.
- Fer la volta al món en avioneta en només 80 dies durant la dictadura de Hitler.
- Defensar el pluralisme, llibertat i igualtat entre persones en l'àmbit polític, i la democràcia directa.

→ Resposta: Defensar el pluralisme, la llibertat i la igualtat. L'Hannah Arendt (d'origen jueu) va ser una filòsofa i política alemanya molt influent durant el segle XX i estudiada per les seves teories fins l'actualitat.

8.- De quin país va ser Indira Gandhi primera ministra i va lluitar per la independència d'aquest?

- Mèxic
- La Xina
- La Índia

→ Resposta: Va ser primera ministra de la Índia. L'any 1984 va ser assassinada pels seus propis guardaespatlles perquè formaven part dels sijs (membres de la religió india sijisme).

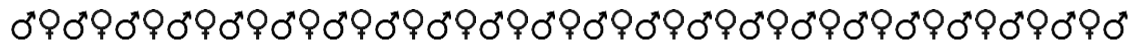
9.- Amb quin nom és més coneguda Agnes Gonxha Bojaxhiu, monja catòlica que va atendre durant més de 45 anys a persones pobres, orfes, malalts i moribunds i va rebre el Premi Nobel de la Pau l'any 1979?

- Germana Teresa Forcades i Vila
- Mare Teresa de Calcuta
- Sor Juana Inés de la Cruz

→ Resposta: Agnes Gonxha Bojaxhiu era coneguda com Mare Teresa de Calcuta.

10.- Qui va ser l'última reina de l'Antic Egipte de la dinastia Ptolelmaica?

- Cleopatra Filopator Nea Thea, Cleopatra VII
- Berenice IV
- Arsínoe IV

→ Resposta: Va ser Cleopatra Filopator Nea Thea, Cleopatra VII

11.- Qui va ser la dona que es va negar a cedir el seu seient en un autobús públic en 1955 a Alabama i que va ajudar a posar fi a la segregació racial a nord-americà?

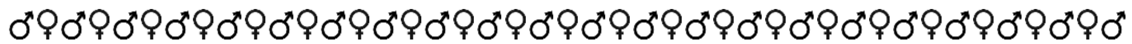
- Rosa de Luxemburg
- Marie Curie
- Rosa Parks

→ Resposta: Va ser Rosa Parks.

12.- Dolores Ibárruri va ser una dirigent política del partit comunista durant la segona República Espanyola. Va lluitar pels drets de les dones i per demostrar que eren lliures de decidir el seu futur. Tenia un sobrenom que era:

- La Luchadora
- La Pasionaria
- La Rebelde

Resposta: Dolores Ibárruri era coneguda com La Pasionaria.

5. NO VOLEM LA LLEI DEL MÉS FORT III (RESOLUCIÓ DE CONFLICTES)

-Hi ha un rumor a l'institut sobre un dels teus amics/gues. El rumor és fals i creieu que ha sigut una persona de classe que fa la vida impossible al teu amic/ga i al teu cercle d'amistats. A l'hora del pati, veieu aquesta persona entrar sola al lavabo i aneu a buscar-la. L'encercleu i a crits li comenceu a demanar explicacions i com que aquesta persona no respon a la pregunta i us amenaça dient que tindreu problemes, la comenceu a empentar.

→ Com podríem resoldre el tema del rumor fals sense arribar als cops i les empentes?

- Avui el teu tutor/a et comunica que tens una expulsió per tres dies de l'institut per un fet que tu no has dut a terme. Però saps qui és. Malgrat no t'agrada donar el nom del culpable, no creus que sigui just que paguis tu per una cosa que no has fet. Així que li dius al tutor/a, però aquest no et creu. Per tant, marxes a buscar a la persona responsable dels fets. L'ha trobes al passadís i tan sols veure-la, comences a cridar, insultar-la i donar-li cops mentre l'amenaces.

→ Com podríem haver resolt aquesta situació evitant la violència i utilitzant el diàleg?

-Ara és el moment que canviem una mica les normes del joc: Heu de fer grups de 3 a 5 infants. Haureu de pensar moments o situacions en que us heu barallat a crits i utilitzant la força amb els vostres companys/es o amb amics i amigues i representar-ho als altres grups. Els grups que mireu la representació haureu de buscar una alternativa per resoldre el problema fent servir el diàleg i sense utilitzar la violència.

6. ANÀLISI DE LES CAMPANYES PUBLICITÀRIES MASCLISTES:

*

♂♀♂

*

RENAULT
usados

Paula Hernández
40 años, dos veces divorciada.

Wonderbra
THE ONE AND ONLY

I can't cook. Who cares?

Traducció: No sé cuinar. A qui li importa?

*

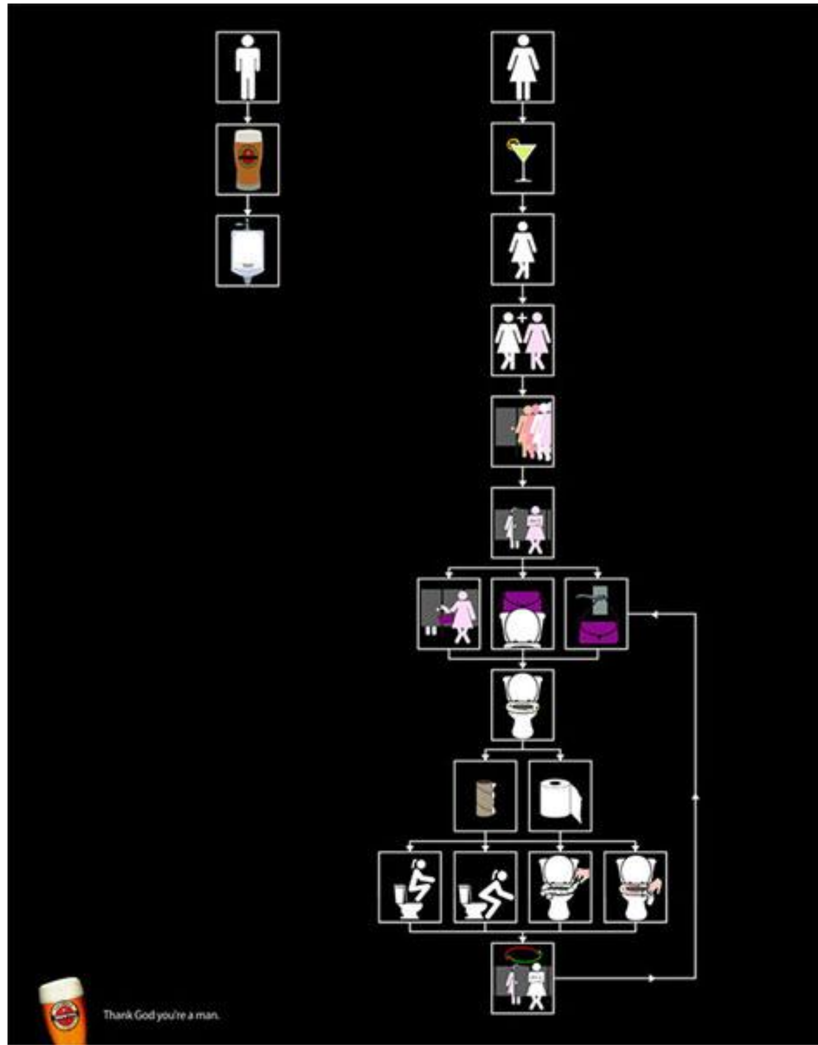
You know you're not the first

Traducció: Tu saps que no ets el primer.

*

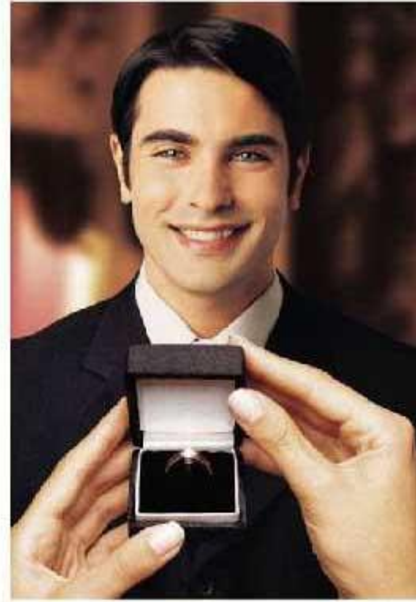

*

*
Thank God you're a man.

♂♀♂

*

* REALLY BIG...

♂♀♂

DÍA DE LA
MADRE
ABIERTO EL
2 DE MAYO
PRECIO DEL LÍDER
29,99

*

DISFRUTA LA MÁS AMPLIA SELECCIÓN AUDIOVISUAL
Verás las mejores
delanteras del mundo
Brasil
MediaMarkt
Yo no soy tonto.

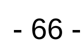
*

Traducció: Segueix somiant amb un món millor.

*

*

US COAST GUAR
NUEVO AXE
EFECTO LARGA DURACION
AXE

*

ANA
Post-it
For the little things you'll forget

*

♂♀♂

PANEX®

Uma nova geração
de panelas
para uma nova
geração de mulheres

Una nova generació de paelles per una nova generació de dones.

*

MAXCENTER
Un centro animado

Y diviértete en las áreas de juego de:
Barbie Hot Wheels

Ahora yo era una Barbie
y tú un campeón de Hot Wheels.
¿Vale?

Del 29 de Abril al 16 de Mayo
Max Center

*

*

*Les imatges utilitzades en aquesta guia estan extretes d’internet. Els drets d’imatge són propietat dels seus legítims autors.

BIBLIOGRAFIA

- María José Urruzola Zabalza. Educar en igualdad. “No te líes con los chicos malos. Guía no sexista dirigida a chicas”.

- Eugenia Carandell Jäger. “Recomanacions per a l’actuació sanitària enfront de la violència de gènere a la comunitat autònoma de les illes Balears”. Govern de les Illes Balears.

- Eva Mª de la Peña Palacio. Fundación Mujeres. “Mp3. Mp4.Guía para jóvenes sobre prevención de la violencia de género.” Instituto Canario de la Mujer.Consejería de Bienestar Social, Juventud y Vivienda. Gobierno de Canarias. 2009.

- INJUVE. “I Foro Internacional Juventud y Violencia de Género. Talleres de prevención de violencia de género.” Ministerio de Igualdad. Gobierno de España. 2009.

- J.A. Valtueña. “La violencia intrafamiliar. Análisis de una epidemia social”. Offarm desde la OMS. Actualidad profesional.

- Mª José Urruzola. “Guía para chicas. Cómo prevenir y defenderte de agresiones”. Junta de Andalucía. Instituto Andaluz de la Mujer.

- Mar Calle. “Guía de prevención de la violencia de género en adolescentes.” Ayuntamiento de Boadilla del Monte y la Consejería de Mujer, formación y Empleo de la Comunidad de Madrid. 2008

- María José Díaz-Aguado Jaló “La violencia entre iguales en la adolescencia y su prevención desde la escuela”. Universidad Computense de Madrid. Psicothema 2005. Vol. 17, nº 4, pp. 549-55

- Nafarroako Gazte Kontseilu. “Guía de los buenos amores. Para fomentar el buen trato y prevenir la violencia de género en el noviazgo entre jóvenes.”

- OMS (2002). Informe mundial sobre la violencia y la salud. Washington, DC: OPS

- Orjuela López, Liliana. “Manual d’atenció a nens i nenes víctimes de violència de gènere a l’àmbit familiar”. Save the Children. Irse.ebi. Ajuntament de Barcelona.

- Raquel Barcos Reyeros y Eulalia Pérez Sedeño. “Mujeres inventoras.”

- STEE-EILAS. “Contigo o sin ti sigo siendo yo. Prevención de la violencia machista.” Instituto de Filosofía. Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

- Varias. “Contar cuentos. Cuenta en femenino y en masculino.” Serie de cuadernos de Educación No Sexista nº18. Instituto de la mujer 2006.

- Varias. “Guía para contar cuentos. Vivir los cuentos. Campaña del juguete no sexista, no violento.” Instituto Andaluz de la Mujer. Consejería para la igualdad y Biniestastar Social 2006.

-Rosa Escapa Garrachón y Luz Martínez Ten. “Guía de formación para la participación social y política de las mujeres. Manual de la alumna.” Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i Diputació de Barcelona. Red nº 12 “Mujer y Ciudad” del programa europeo Urbal.

Pàgines web consultades:

- http://www.rtve.es/noticias/20120307/mujeres-ganan-menos-hombres-vida-brecha-salarial-aumenta-formacion/504965.shtml
- http://www20.gencat.cat/portal/site/icdones
- http://www.inmujer.gob.es/ss/Satellite?pagename=InstitutoMujer%2FPage%2FIMUJ_Home
- http://www.educacionenvalores.org/spip.php?article471
- http://www.educagenero.org
- http://www.educarenigualdad.org
- http://www.igualdadenred.com/index.php/violencia/violencia-de-genero/181-tipos-de-violencia-de-genero
- http://esplac.cat/
- http://www.mostoles.es/mostoles/cm/gallery/revistaDJ/guia_adolescentes/web/index.html
- http://www.sedem.chiapas.gob.mx/?page_id=51
- http://www.igualdadenred.com/index.php/violencia/violencia-contra-las-mujeres.html

- http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs239/es/index.html
- http://enlacresta2.wordpress.com/
- http://blog.educastur.es/correlavoz/sabias/mujeres-en-la-historia/
- http://personajesenigmaticosdelahistoria.blogspot.com.es/2009/03/mary-read-la-pirata-del-caribe.html
- http://igualdad.facilisimo.com/mujeres-que-han-hecho-historia
- http://6cero.com/a/sarobace/2012/mar/mujeres-historia-deporte/151006
- http://www.seigualdad.gob.es/violenciaGenero/infoEstadistica/informacionEstadistica.htm
- http://www.x-igual.org/
- http://igualdadceipandalucia.blogspot.com.es/2011/03/biografia-de-mujeres-cientificas.html
- http://es.wikipedia.org/wiki/Mujeres_en_la_ciencia
- http://www.slideshare.net/veurepensarisentir/rosa-caramel
- http://www.ayto-alcaladehenares.es/portalAlcala/contenedor1.jsp?seccion=s_fdoc_d4_v1.jsp&contenido=515&tipo=5&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=es&codMenu=59&codMenuPN=3&codMenuSN=40